

CHUYÊN SAN

Kinh tế tài chính ngân hàng

CHUYÊN SAN CỦA SINH VIÊN KHOA TÀI CHÍNH - NGÂN HÀNG

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ - LUẬT

Số 18
8 / 2019

TRIỂN VỌNG KINH TẾ VIỆT NAM TRONG BỐI CẢNH CHIẾN TRANH THƯƠNG MẠI MỸ - TRUNG

Chuyên san dành cho sinh viên yêu thích lĩnh vực Kinh tế Tài chính Ngân hàng

Mục lục

Lời ngỏ

Điểm tin ngân hàng 04

Điểm tin tài chính 05

Điểm tin kinh tế 07

Nghiên cứu trao đổi

10 Tác động của chiến tranh thương mại Mỹ - Trung đến thị trường tài chính Việt Nam

17 Tác động của chiến tranh thương mại Mỹ - Trung tới cán cân thương mại và ngành nông nghiệp Việt Nam

23 Ứng dụng mô hình Z-score vào quản lý rủi ro tín dụng cho các ngân hàng thương mại Việt Nam

Góc sinh viên 29

38 Phân tích kỹ thuật

Ban cố vấn

TS. Nguyễn Anh Phong - Trưởng khoa Tài chính - Ngân hàng

ThS Tô Thị Thanh Trúc - Phó trưởng khoa Tài chính - Ngân hàng

ThS Nguyễn Thị Hai Hằng

ThS Nguyễn Hải Yến

Cùng tập thể giảng viên khoa Tài chính - Ngân hàng

Ban biên tập

Phan Thụy Mai Phương

Trần Tuyết Minh

Nguyễn Ngọc Diễm Trinh

Bùi Thị Mỹ Tiên

Nguyễn Quốc Đại Trường An

Cùng tập thể ban nội dung CS KTTTCNH

Thiết kế trình bày

Lê Quang Ninh

Lê Thái Vân Anh

Nguyễn Hào Khuê Dung

Nguyễn Phương Trâm

Trương Thế Truyền

Lời ngỏ

Kể từ khi xuất hiện tự do thương mại, kinh tế toàn cầu dần trở nên một khối liên kết phụ thuộc và ảnh hưởng lẫn nhau, đặc biệt, đối với các cường quốc, sức ảnh hưởng do các biến động kinh tế nó gây ra có tầm lan tỏa sâu rộng tới các quốc gia trên toàn khu vực và thế giới. Lịch sử đã nhiều lần chứng minh điều này, điển hình là cuộc khủng hoảng kinh tế thế giới gần đây nhất - cuộc khủng hoảng giai đoạn 2007-2008, đã làm chao đảo hệ thống tài chính kinh tế toàn cầu, mà khởi nguồn là sự đổ vỡ hàng loạt của các ngân hàng và thị trường chứng khoán Hoa Kỳ, chính vì vậy, sự bất ổn của các cường quốc luôn là vấn đề đáng chú ý. Năm 2018 vừa qua, thế giới chứng kiến và lo lắng trước một sự kiện rất đáng quan ngại: cuộc chiến thương mại Mỹ-Trung.

Là một quốc gia chú trọng các mối giao thương ngoại giao và có quan hệ giao dịch thương mại lớn với Mỹ và Trung Quốc, Việt Nam không tránh khỏi hệ lụy trước cuộc đấu đá giữa hai nền kinh tế lớn nhất nhì thế giới này, cả ảnh hưởng tiêu cực lẫn tác động tích cực. Vì tính cấp thiết và cập nhật của vấn đề trên, Chuyên san Kinh tế Tài chính Ngân hàng hân hạnh giới thiệu số báo 18 với chủ đề: “ **Triển vọng kinh tế Việt Nam trong bối cảnh chiến tranh thương mại Mỹ-Trung**”. Trong số này, chúng ta sẽ tìm hiểu sơ bộ tình hình diễn biến của cuộc chiến thương mại Mỹ-Trung từ đầu năm 2018 tới nay, đồng thời đào sâu phân tích tầm ảnh hưởng của sự kiện này tới thị trường tài chính, cán cân thương mại Việt Nam cùng một số khía cạnh khác, và từ đó rút ra bài học kinh nghiệm cũng như đề xuất giải pháp nhằm tối thiểu hóa thiệt hại và tận dụng tối đa cơ hội cuộc chiến thương mại này có thể mang lại.

Với số báo thứ 18 này, Chuyên san rất vinh dự nhận được sự đóng góp nhiệt tình của các bạn cộng tác viên và sự cố vấn tâm huyết của quý thầy cô khoa Tài chính-Ngân hàng. Hy vọng Chuyên san sẽ mãi là người bạn thân thiết đồng hành cùng những ai quan tâm và yêu thích lĩnh vực kinh tế, tài chính-ngân hàng. Chuyên san xin được gửi lời tri ân đến quý độc giả.

Trân trọng
Ban biên tập

ĐIỂM TIN NGÂN HÀNG

Huỳnh Thị Thu Hiền
K18402C

Nguyễn Thị Lan
K18401

1. Ngân hàng Nhà nước liên tục điều chỉnh tăng tỉ giá trung tâm trước động thái phá giá đồng Nhân dân tệ của Trung Quốc, khi chiến tranh thương mại Mỹ - Trung tiến triển gay gắt

Vào thời điểm tháng 5/2019, tỉ giá đã có đợt biến động mạnh nhất kể từ đầu năm, tính đến ngày 21/5/2019, tỉ giá trung tâm do Ngân hàng Nhà nước niêm yết tiếp tục giữ ở mức kỷ lục 23.069 đồng/USD, tại các ngân hàng, giá mua bán phổ biến trong khoảng 23.450-23.460 đồng/USD, giữ nguyên hoặc tăng nhẹ 10 đồng/USD, đây được coi là nỗ lực ổn định đồng nội tệ của Ngân hàng Nhà nước trước diễn biến chiến tranh thương mại Mỹ - Trung. Động thái phá giá đồng NDT của Trung Quốc mới đây đã tạo ra những lo ngại, lo ngại này càng lớn với những quốc gia có kim ngạch thương mại lớn với Trung Quốc, trong đó có Việt Nam. Trước tình hình đó, Ngân hàng Nhà nước đang theo dõi sát diễn biến thị trường, cân nhắc linh hoạt điều chỉnh tỉ giá USD/VND phù hợp. Trao đổi với báo chí, đại diện NHNN thừa nhận sức ép lên tỉ giá đến từ nhiều phía nhưng thanh khoản thị trường vẫn được đảm bảo, các nhu cầu ngoại

tệ hợp pháp được đáp ứng đầy đủ, kịp thời. Đồng thời nhấn mạnh, NHNN sẽ theo dõi sát diễn biến thị trường, trong và ngoài nước, điều hành lãi suất, tỷ giá phù hợp với cân đối vĩ mô, diễn biến thị trường; kết hợp đồng bộ các công cụ, biện pháp can thiệp vào thị trường ngoại tệ khi cần thiết để ổn định thị trường ngoại tệ

2. Nợ xấu “phình to” ở nhiều ngân hàng

Mặc dù trong 3 tháng đầu năm 2019, lợi nhuận của các ngân hàng vẫn tiếp tục tăng trưởng nhưng tình hình nợ xấu đang phản ánh mức độ rủi ro tín dụng cao khi tổng số nợ xấu nội bảng của 22 ngân hàng đến cuối quý 1 là hơn 84.200 tỷ đồng, tăng hơn 4.600 tỷ so với thời điểm đầu năm. Số ngân hàng có nợ xấu tăng tuyệt đối chiếm 15/22 ngân hàng, xét về tỷ lệ nợ xấu/ dư nợ cho vay cũng có 14/22 ngân hàng tăng. Ngân hàng có nợ xấu tăng mạnh nhất trong 3 tháng đầu năm là VietinBank, tăng tới 2.272 tỷ đồng lên mức 15.963 tỷ. Nợ xấu cũng bất ngờ tăng mạnh ở Vietcombank với mức tăng là 729 tỷ đồng (tăng 11,7%), theo sau VietinBank và Viet-

combank là VPBank khi nợ xấu tại đây tăng 610 tỷ đồng trong quý 1 lên mức 8.376 tỷ đồng. Các ngân hàng lớn khác như Sacombank, MBBank, Techcombank, SHB,... cũng có nợ xấu tăng trong quý 1. Tỷ lệ nợ xấu trên tổng dư nợ cho vay ở những ngân hàng này lần lượt là 2,14%; 1,41%; 1,78% và 2,4%.

3. Siết tín dụng bất động sản: Thị trường có xáo trộn?

Từ 1/1/2019, nguồn tiền dành cho bất động sản (BDS) chịu tác động nhiều từ chính sách cụ thể là quy định về tỷ lệ vốn ngắn hạn để cho vay trung và dài hạn ở các ngân hàng giảm từ 45% xuống còn 40%, mức tỷ lệ này còn được dự tính sẽ tiếp tục giảm trong những năm kế tiếp. Việc siết chặt tín dụng BDS đến từ các quy định pháp luật đối với thị trường BDS còn nhiều bất cập, đặc biệt là các quy định điều chỉnh đối với một số loại hình BDS mới. Bên cạnh đó, đầu tư kinh doanh BDS là kênh đầu tư có kỳ vọng lợi nhuận cao dễ dẫn đến đầu cơ trên thị trường; đồng thời vẫn còn tình trạng mất cân đối cung - cầu tại một số phân khúc BDS... Khi dòng tiền đổ quá nhiều vào đây, tín dụng BDS tăng nóng khiến

cho nguy cơ “bong bóng” là hiện hữu và một khi “bong bóng” bị vỡ thì việc nền kinh tế Việt Nam bị chao đảo là điều tất yếu. Việc siết chặt tín dụng này đã thể hiện sự ảnh hưởng qua các dẫn chứng: BĐS quý I/2019 có chiều hướng chững lại, nhất là nguồn cung của thị trường BĐS và nhà ở tại 2 thị trường lớn là Hà Nội và TP Hồ Chí Minh. Tổng nguồn cung nhà ở quý I/2019 tại Hà Nội giảm 25% so với cùng kỳ năm 2018, lượng giao dịch giảm 28% so với cùng kỳ năm 2018. Nguồn cung nhà ở quý I/2019 tại thị trường BĐS TP Hồ Chí Minh còn giảm mạnh hơn, chỉ có hơn 3.000 sản phẩm, giảm hơn 50% so với cùng kỳ năm 2018. Việc siết chặt tín dụng cần được điều chỉnh để phù hợp hơn với thị trường Việt Nam vì những khoản tiền cho vay mua BĐS có giá trị lớn rất dễ trở thành nợ xấu. Cho nên, NHNN cần có quy định rõ và kiểm soát tín dụng BĐS, tránh tình trạng tiền vẫn đổ vào qua cả kênh trực tiếp và gián tiếp như kênh vay tiêu dùng hoặc xây dựng

Nguồn: VietNamBiz

4. CIC – Kênh kết nối tổ chức tín dụng với khách hàng vay

Ngày 7/6, Trung tâm Thông tin tín dụng Quốc gia Việt Nam (CIC) và Ngân hàng Nhà nước đã tổ chức lễ công bố vận hành Cổng thông tin kết nối khách hàng vay. Theo đó, thông qua cổng thông tin này, khách hàng có thể dễ dàng tìm hiểu, lựa chọn các gói tín dụng và đăng ký nhu cầu vay vốn tại tổ chức tín dụng phù hợp, tiết kiệm được chi phí đi lại, thời gian khi sử dụng dịch vụ ngân hàng và tiếp cận với nguồn vốn vay ngân hàng dễ dàng. Ngoài ra, khách hàng còn được khai thác thông tin tín dụng và điểm tín dụng miễn phí về bản thân. Qua đó giám sát được các thông tin và mức độ tín nhiệm của mình, phòng tránh gian lận và được CIC tư vấn cải thiện điểm tín dụng, nâng cao khả năng tiếp cận tín dụng. CIC cũng cam kết tiếp tục nghiên cứu và áp dụng những thành tựu mới của cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ 4 như trí tuệ nhân tạo, xử lý dữ liệu lớn, công nghệ chuỗi khối, công nghệ xác thực khách hàng điện tử (eKYC)... để hoàn thiện và phát triển cổng thông tin này cũng như tất cả các quy trình nghiệp vụ khác, đáp ứng đầy đủ yêu cầu khai thác sử dụng thông tin số của Ngân hàng Nhà nước, tổ chức tín dụng và khách hàng vay, khẳng định là trụ cột quan trọng của cơ sở hạ tầng tài chính quốc gia

- [1] <https://www.tien-phong.vn/kinh-te/ty-gia-usd-trung-tam-tiep-tuc-lap-ky-luc-moi-1413570.tpo>
- [2] <http://cafef.vn/no-xau-phinh-to-on-hieu-ngan-hang-20190507114813421.n>
- [3] <http://cafef.vn/khong-vi-siet-tin-dung-bat-dong-san-ma-hy-sinh-phan-phuc-cao-cap-20190605135949238.chn>
- [4] <https://tuoitre.vn/cic-van-hanh-cong-thong-tin-ket-noi-khach-hang-vay-von-20190611095351341.htm>

ĐIỂM TIN TÀI CHÍNH

Huỳnh Nguyễn Ngân
Thy - K18504C

Nguyễn Hoàng Yến -
K18408C

1. Nhiều công ty chứng khoán miễn phí giao dịch, thị trường tiếp đà tăng trưởng

Ngày 15/2/2019, Công ty chứng khoán NH Việt Nam (NHSV) đã công bố miễn phí giao dịch chứng khoán cho khách hàng mở mới tài khoản tại đây. Chính sách này được công ty áp dụng từ ngày 15/2 tới ngày 31/5. Như vậy là cùng với Công ty Chứng khoán Mirae Asset Việt Nam, đây là công ty chứng khoán thứ hai có vốn nước ngoài (Hàn Quốc) tham gia vào cuộc đua miễn phí giao dịch chứng khoán cho nhà đầu tư. Đáp lại động thái từ các công ty có vốn đầu tư nước ngoài thì từ đầu 2019, công ty chứng

khoản Ngân hàng Việt Nam Thịnh Vượng (VPS) sẽ tiên phong áp dụng chính sách miễn phí giao dịch chứng khoán cơ sở. Hơn thế nữa, công ty chứng khoán Đông A (DAS) áp dụng mức lãi suất margin ưu đãi chỉ 9.5%/năm và từ đây đến cuối năm dự báo rằng sẽ còn nhiều công ty chứng khoán sẽ thay đổi mức lãi suất của mình để phù hợp với dòng chảy xu hướng thị trường. Theo số liệu thống kê từ trang web của Sở giao dịch chứng khoán thành phố Hồ Chí Minh (HOSE), trong năm 2018 tổng giá trị giao dịch cổ phiếu tại sở này đạt 1,34 triệu tỷ đồng. Giả sử con số này không thay đổi trong năm 2019 và 10% trong số này được thực hiện ở nhóm các công ty có miễn phí giao dịch (phí giao dịch chứng khoán cơ sở mà các công ty chứng khoán hiện đang thu là 0,15 - 0,3% giá trị giao dịch). Nếu việc miễn phí kéo dài cả năm thì nhà đầu tư giao dịch trên HOSE sẽ được hưởng lợi khoảng 200 tỷ đồng trong năm nay. Về phía Nhà nước, trong điều kiện thị trường không quá xấu, việc công ty chứng khoán miễn phí giao dịch sẽ kích thích nhà đầu tư gia tăng giao dịch. Chính vì thế miễn giảm phí giao dịch chứng khoán có thể là một trong những biện pháp nhằm thúc đẩy sự phát triển của thị trường, hướng tới mục tiêu số lượng nhà đầu tư đạt mức 3% dân số vào năm 2020 mà Chính phủ đã đề ra.

2. Chứng quyền: “Món ăn”

mới cho nhà đầu tư Việt dám chấp nhận rủi ro

Chứng quyền có bảo đảm (CW) là chứng khoán có tài sản đảm bảo do công ty chứng khoán phát hành, cho phép người sở hữu được quyền mua (chứng quyền mua) hoặc được quyền bán (chứng quyền bán) chứng khoán cơ sở cho tổ chức phát hành chứng quyền đó theo một mức giá đã được xác định trước, tại hoặc trước một thời điểm đã được ấn định, hoặc nhận khoản tiền chênh lệch giữa giá thực hiện và giá chứng khoán cơ sở tại thời điểm thực hiện. Tại Việt Nam, khi CW chính thức đi vào hoạt động được kỳ vọng sẽ góp phần thúc đẩy quá trình phát triển của thị trường chứng khoán Việt Nam. Theo công bố mới nhất của HOSE, có 26 mã cổ phiếu đủ điều kiện làm chứng khoán cơ sở cho sản phẩm chứng quyền gồm: CII, CTD, DHG, DPM, EIB, FPT, GMD, HDB, HPG, MBB, MSN, MWG, NVL, PNJ, REE, ROS, SBT, SSI, STB, TCB, VHM, VIC, VJC, VNM, VPB, VRE. Thị trường tiềm năng, nhưng các công ty chứng khoán mới ở giai đoạn thử nghiệm nên cần có một sự quản lý chặt chẽ từ phía cơ quan chính quyền. Cụ thể, theo Ủy ban Chứng khoán Nhà nước, để đảm bảo khả năng thanh toán, trước khi phát hành chứng quyền, Công ty chứng khoán cần phải ký quỹ tài sản đảm bảo thanh toán (tiền, chứng chỉ tiền gửi hoặc có bảo lãnh thanh toán của ngân hàng lưu ký) tại ngân hàng lưu ký trong suốt thời gian có hiệu

lực của chứng quyền, với giá trị ký quỹ tối thiểu là 50% giá trị đợt chào bán. Ở sản phẩm chứng quyền, nhà đầu tư được sử dụng đòn bẩy tài chính rất cao. Đây cũng chính là “con dao hai lưỡi” với nhà đầu tư. Tuy nhiên, kênh đầu tư nào cũng vậy, lợi nhuận lớn luôn song hành với rủi ro cao. Trong bối cảnh thị trường tiếp tục tăng trưởng, với tỷ lệ đòn bẩy trên 10 lần, sản phẩm chứng quyền có bảo đảm dự kiến sẽ tạo sức hút lớn với nhiều nhà đầu tư.

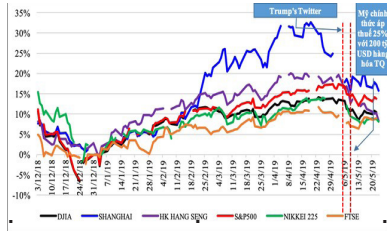
Lợi ích:				
ĐƠN BÀY & TỶ SUẤT SINH LỢI	XÁC ĐỊNH	GIAO DỊCH	VỐN BAN ĐẦU	SỞ HỮU NN
CAO	MỨC LỖ TỐI ĐA	ĐẸ DẰNG	THẤP	KHÔNG GIỚI HẠN
Rủi ro:				
TỔ CHỨC PHÁT HÀNH	ĐƠN BÀY	VÒNG ĐỢI	GIÁ TÀI SẢN CƠ SỞ	MẤT VỐN
MẤT KHẢ NĂNG THANH TOÁN	CAO	GIỚI HẠN 3-24 THÁNG	BIẾN ĐỘNG	MUA CHỨNG QUYỀN

3. Chiến tranh thương mại Mỹ - Trung tác động thế nào đến thị trường tài chính, chứng khoán, tiền tệ Việt Nam?

Sau khi thông tin về các cuộc đàm phán thương mại Mỹ-Trung không thu được kết quả như kỳ vọng; cuộc chiến tranh thương mại giữa hai nước có xu hướng ngày càng leo thang, đặc biệt là sau khi Tổng thống Mỹ D. Trump tuyên bố áp thuế tăng từ 10% lên 25% đối với gần 200 tỷ USD hàng nhập từ Trung Quốc từ ngày 10/5/2019 và các hành động trả đũa của Trung Quốc (áp thuế từ 8-25% đối với 60 tỷ USD nhập từ Mỹ, một phần từ ngày 24/8/2018 và phần còn lại từ 1/6/2019); hầu hết Chính phủ và ngân hàng trung ương (NHTW) các nước đều theo dõi

động thái của các bên và biến động của thị trường tài chính toàn cầu; chưa có NHTW nào đưa ra điều chỉnh về tỷ giá, lãi suất, dự trữ bắt buộc

Hình 1: Biến động của một số TTCK quốc tế từ đầu năm đến hết ngày 24/5/2019

Trong vòng 1 tuần (17-23/5/2019), các nhà đầu tư nước ngoài đã liên tiếp bán ròng cổ phiếu A-share của Trung Quốc trên hai sàn Thượng Hải và Thẩm Quyển với tổng mức bán ròng trong 5 ngày là 20,3 tỷ CNY (tương đương khoảng 2,94 tỷ USD). Đối với thị trường chứng khoán Việt Nam, với triển vọng kinh tế tăng trưởng khá cao (WB và ADB dự báo GDP Việt Nam năm nay tăng 6,6-6,8%), lạm phát tiếp tục được chú trọng kiểm soát, doanh nghiệp niêm yết kinh doanh khả quan; chỉ số VNIndex tăng khá ổn định từ đầu năm đến nay (10,2%) so với mức tăng bình quân 0,55% của ASEAN-5 (trong đó, chỉ số SET-Thái Lan tăng 3,1%; STI - Singapore tăng 3,7%; PSEj - Philippines tăng 3,4%, Jakarta Composite giảm -3,9%, KL Composite - Malaysia giảm -5,1%). Về trung và dài hạn, trong bối cảnh còn nhiều rủi ro, nhà đầu tư có thể rút vốn từ các thị trường mới nổi về các thị trường ít rủi ro hơn, an toàn hơn. Tuy nhiên, với mức giá chứng

khốn hấp dẫn hơn (hệ số P/E từ 22 lần xuống còn khoảng 14 lần hiện nay), tiềm năng phát triển kinh tế khá cao, chính trị ổn định và các tổ chức quốc tế nâng xếp hạng tín nhiệm gần đây; Việt Nam là một trong số ít nước có tốc độ tăng trưởng ổn định, trong tầm kiểm soát trong thời gian tới

4. Facebook phát hành đồng tiền ảo riêng - Libra

Libra - Tiền ảo của Facebook sẽ được đưa vào hoạt động từ năm 2020 và sẽ đóng vai trò là đồng tiền ổn định, giúp tránh những biến động lớn và có thể được sử dụng trong các giao dịch hàng ngày theo cách mà những tiền ảo lớn như Bitcoin chưa từng có được. Một trong những mục tiêu của dự án Libra là giúp 1,7 tỷ người chưa có tài khoản ngân hàng trên thế giới có thể tiếp cận một đồng tiền ổn định cũng như các dịch vụ tài chính. Thay vì được hỗ trợ bởi vàng, đồng Libra sẽ được hỗ trợ bởi nhiều tài sản ít biến động như tiền gửi ngân hàng, trái phiếu chính phủ kỳ hạn ngắn bằng những đồng tiền pháp định từ những ngân hàng trung ương ổn định, uy tín. Chính vì thế, đồng Libra sẽ là đồng tiền mang tính chất ít biến động đặc biệt là trong bối cảnh tình hình căng thẳng của chiến tranh Mỹ Trung hiện nay. Nếu thành công với Libra, Facebook có thể trở thành tên tuổi lớn trong mảng dịch vụ tài chính. Tuy nhiên, điều này không hề dễ dàng bởi đã có rất nhiều tiền ảo được tạo ra với mục tiêu tương

tự - thay đổi các phương thức thanh toán ngân hàng truyền thống. Tuy nhiên, hiện chưa tiền ảo nào có được quy mô như các đồng tiền pháp định

[1]<https://tinnhanhchungkhoan.vn/chung-khoan/nhung-cong-ty-nao-dang-mien-phi-giao-dich-chung-khoan-257569.html>

[2]<https://tinnhanhchungkhoan.vn/chung-khoan/tim-co-hoi-voi-dot-phat-hanh-cw-dau-tien-268964.html>

[3]<http://thoibaotainhinhvietnam.vn/pages/chung-khoan/2019-05-15/chien-tranh-thuong-mai-my-trung-tac-dong-the-nao-toi-chung-khoan-viet-nam-71409.aspx>

[4]<http://vneconomy.vn/tien-ao-cua-facebook-se-tot-hon-bitcoin-20190618201030973.htm>

ĐIỂM TIN KINH TẾ

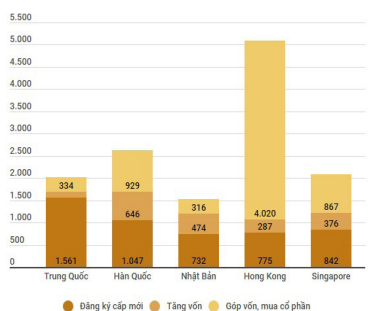
Đỗ Lê Thu Hằng
K18404A

Vũ Thụy Hồng Phước
K18404C

1. Thấy gì từ con số vốn FDI Trung Quốc vào Việt Nam tăng 450%?

Trong 5 tháng đầu năm 2019, vốn đầu tư nước ngoài vào Việt Nam đạt 16,74 tỷ USD, tăng gần 70% so với cùng kỳ 2018. Vốn Trung Quốc cũng tăng, đạt 2 tỷ USD ở tất cả hợp phần mà riêng phần đăng ký cấp

mới là 1,56 tỷ USD, tăng 450% so với con số 280 triệu USD cùng kỳ 2018. Tính đến hết tháng 5/2019, Trung Quốc vẫn dẫn đầu về vốn FDI đăng ký mới. Năm 2019 lần đầu tiên ghi nhận vốn FDI đăng ký cấp mới từ Trung Quốc vượt lên dẫn đầu. Dù thế, trong tháng 5 vừa qua, Hàn Quốc đã vượt nước này về lượng vốn đăng ký mới vào Việt Nam. Hàn Quốc "rót" vào 357 triệu USD, trong khi Trung Quốc là 247 triệu USD. TS Nguyễn Đức Thành cho rằng cần tiếp tục theo dõi dòng vốn từ Trung Quốc và có sự lựa chọn các dự án FDI có chất lượng, đảm bảo các yếu tố về môi trường.

Cơ cấu vốn FDI từ Trung Quốc và các đối tác lớn khác trong 5 tháng đầu năm. Đơn vị: Triệu USD.

2. Phó Thủ tướng: Chiến tranh thương mại Mỹ - Trung có thể làm giảm 6.000 tỷ đồng GDP của Việt Nam trong 5 năm tới

Phó Thủ tướng Phạm Bình Minh cho biết thương chiến Mỹ - Trung tác động lớn đến kinh tế, thương mại khu vực, toàn cầu. Các tổ chức quốc tế cũng đánh giá một khi cuộc chiến này kéo dài, tốc độ phát triển

kinh tế toàn cầu sẽ giảm từ 3,5% xuống còn 3,2%. Việt Nam là một nước có độ mở kinh tế rất lớn, lên đến 200% GDP, Phó Thủ tướng nói và nhấn mạnh bất cứ biến động gì của thế giới cũng sẽ tác động đến Việt Nam. Về ngắn hạn, ông cho biết một số mặt hàng xuất khẩu của Việt Nam có thể được lợi. Nhưng nếu trong dài hạn, nền kinh tế trong nước sẽ bị ảnh hưởng. "Trong 5 năm tới có thể giảm GDP khoảng 6.000 tỷ đồng", ông nói. Về biện pháp, ông cho biết Việt Nam sẽ tiếp tục kiên trì với mục tiêu ổn định kinh tế vĩ mô, kiềm chế lạm phát, ổn định tỷ giá, đồng thời phải nâng cao năng lực cạnh tranh doanh nghiệp trong xuất nhập khẩu, cải thiện môi trường đầu tư. Một vấn đề quan trọng khác, theo Phó Thủ tướng, là trước xu hướng chuyển dịch dòng vốn nước ngoài vào, Việt Nam cần phải có sự lựa chọn những nhà nhà đầu tư có năng lực tốt, đảm bảo môi trường, công nghệ cao.

3. Xóa nợ đọng thuế khoảng 1.5 tỷ USD

Chiều 13/03, Bộ trưởng Bộ Tài chính Đinh Tiến Dũng đã trình Ủy ban Thường vụ Quốc hội dự thảo nghị quyết của Quốc hội về xử lý nợ đọng thuế. Nợ đọng này bao gồm tiền nợ thuế, tiền phạt, tiền phạt chậm nộp, tiền chậm nộp của người nộp thuế đã phá sản, giải thể, không còn sản xuất kinh doanh và không còn khả năng nộp ngân sách nhà nước. Bộ trưởng Dũng cho biết,

tổng số tiền thuế nợ tính đến ngày 31/12/2017 là 78.466 tỷ đồng, giảm 2,8% (2.261 tỷ đồng) so với thời điểm ngày 31/12/2016. Tổng số tiền dự kiến được xóa nợ và không tính tiền chậm nộp của việc ban hành nghị quyết khoảng 27.753 tỷ đồng.

4. Hai tháng đầu năm 2019, gần 2 tỉ USD vốn FDI chảy vào Việt Nam

Báo cáo của Cục Đầu tư nước ngoài, tổng vốn đăng ký cấp mới, tăng thêm và góp vốn mua cổ phần của các dự án FDI Việt Nam là 1,9 tỉ USD. Từ đầu năm đến 20/01/2019, tổng vốn đăng ký cấp mới, tăng thêm và góp vốn mua cổ phần của nhà đầu tư nước ngoài vào Việt Nam đạt 1,9 tỉ USD, tăng gần 52% so với cùng kỳ năm 2018, đặc biệt có 226 dự án mới được cấp Giấy nhận đăng ký đầu tư với tổng vốn đăng ký cấp mới 805 triệu USD, tăng 81,9% so với cùng năm 2018. Theo đối tác đầu tư, có 51 quốc gia và vùng lãnh thổ có dự án đầu tư tại Việt Nam, trong đó, Nhật bản đứng vị trí thứ nhất với tổng vốn đầu tư gần 364 triệu USD, chiếm 19% tổng vốn đầu tư. Hàn Quốc đứng thứ hai với tổng vốn đầu tư đăng ký 349,1

triệu USD, chiếm 18,3 % tổng vốn đầu tư vào Việt Nam. Trung Quốc đứng thứ ba với tổng vốn đầu tư đăng ký 307,8 triệu USD, chiếm 16,1% tổng vốn đầu tư. Theo địa bàn đầu tư, có 39 tỉnh thành phố được đầu tư nước ngoài trong đó, TP.HCM thu hút nhiều vốn đầu tư nước ngoài nhất. Tiếp đó lần lượt là Bình Dương và Hải Dương. Trong giai đoạn tới đây, trước yêu cầu, bối cảnh, điều kiện, cơ hội thách thức rất mới, cần đổi mới tư duy về thu hút và sử dụng vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài, tăng cường hợp tác đầu tư và phát triển, coi các nhà đầu tư nước ngoài là đối tác quan trọng, xây dựng một nền kinh tế độc lập tự chủ gắn với hội nhập quốc tế.

5. Xuất khẩu rau quả Việt Nam chạm mốc 1,8 tỷ USD trong 5 tháng đầu năm 2019

Theo báo cáo mới nhất của Cục Chế biến và Phát triển thị trường nông sản (Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn), giá trị xuất khẩu rau quả tháng 5/2019 của Việt Nam ước đạt 424 triệu USD, đưa giá trị xuất khẩu rau quả 5 tháng đầu năm 2019 ước đạt 1,83 tỷ USD, tăng 10,3% so với cùng kỳ năm 2018.

Theo đánh giá, bốn tháng đầu năm 2019, các thị trường có giá trị xuất khẩu rau quả tăng mạnh là Úc (tăng 39,9%), Hà Lan (tăng 29,22%); Hàn Quốc (tăng 25,53%) và Pháp (tăng 24,81%). Thị trường mà Việt Nam nhập khẩu rau quả lớn nhất trong 4 tháng đầu năm 2019 là Thái Lan (chiếm 45,11% thị phần), Trung Quốc (chiếm 19,06%), Mỹ (chiếm 10,60%), Úc (7,83%)

[1] Anh, N. (2019, May 26). Retrieved from *cafef.vn*: <http://cafef.vn/thay-gi-tu-con-so-von-fdi-trung-quoc-vao-viet-nam-ta-ng-450-20190526150925878.chn>

[2] Bình, T. (2019, January 30). Retrieved from *vietstock.vn*: <https://vietstock.vn/2019/01/hai-thang-dau-nam-gan-2-ti-usd-von-fdi-chay-vao-viet-nam-768-651741.htm>

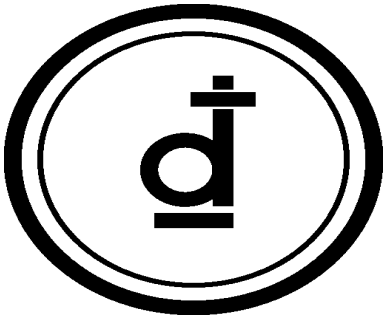
[3] Dương, A. (2019, June 26). Retrieved from *cafef.vn*: <http://cafef.vn/pho-thu-tuong-chien-tranh-thuong-mai-my-trung-co-the-lam-giam-6000-ty-dong-gdp-cua-viet-nam-trong-5-nam-toi-20190606111151467.chn>

[4] Duyên. (2019, June 04). Retrieved from *vneconomy.vn*: <http://vneconomy.vn>

vn/xuat-khau-rau-quacua-viet-nam-cham-moc-18-ty-usd-trong-5-thang-20190604114923297.htm

[5] Vũ, H. (2019, March 13). Retrieved from *cafebiz.vn*: <http://cafebiz.vn/xoa-no-dong-thue-khoang-15-ty-usd-lo-tien-le-xau-20190313170907117.chn>

[5] Vũ, H. (2019, March 13). Retrieved from *cafebiz.vn*: <http://cafebiz.vn/xoa-no-dong-thue-khoang-15-ty-usd-lo-tien-le-xau-20190313170907117.chn>

TÁC ĐỘNG CỦA CHIẾN TRANH THƯƠNG MẠI MỸ-TRUNG TỚI THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH VIỆT NAM

NGUYỄN NGỌC ĐIỂM TRINH

K164040576

PHAN THỤY MAI PHƯƠNG

K164040530

Bài viết khái quát tình hình chiến tranh thương mại Mỹ-Trung từ khi khởi mào đến hiện tại, qua đó đánh giá tác động của cuộc chiến này lên thị trường tài chính nói riêng và tổng thể nền kinh tế Việt Nam nói chung, đồng thời phân tích những cơ hội, thách thức Việt Nam đang đối mặt trong cuộc chiến và đưa ra một số giải pháp nhằm tận dụng tối đa cơ hội cũng như tìm cách tối thiểu hóa tác động tiêu cực chiến tranh thương mại có thể gây ra cho nền kinh tế Việt Nam.

Từ khóa: chiến tranh thương mại Mỹ - Trung, thị trường tài chính Việt Nam, ảnh hưởng, cơ hội và thách thức.

1. Sơ lược diễn biến chiến tranh thương mại Mỹ-Trung

Chiến tranh thương mại giữa Trung Quốc và Hoa Kỳ khởi đầu vào ngày 22 tháng 3 năm 2018 bằng việc Mỹ áp 50 tỷ đô la thuế cho Trung Quốc nhằm ngăn chặn những việc làm của Trung Quốc mà Mỹ cho là hành vi thương mại không công bằng và hành vi trộm cắp tài sản trí tuệ. Danh sách thuế quan trọng tập trung vào các sản phẩm được đưa vào kế hoạch Made in China 2025, bao gồm các sản phẩm liên quan đến CNTT và robot. Vào tháng Tư, Trump đã áp đặt thuế quan đối với hàng nhập khẩu thép và nhôm từ Trung Quốc, Canada và các nước trong Liên minh châu Âu. Vào ngày 15 tháng 06, Trump tuyên bố trong một tuyên bố ngắn về Nhà Trắng rằng Hoa Kỳ sẽ áp đặt mức thuế 25% trên 50 tỷ đô la xuất khẩu của Trung Quốc. 34 tỷ đô la sẽ bắt đầu vào ngày 06 tháng 07, với thêm 16 tỷ đô la để bắt đầu vào một ngày sau đó Bộ Thương mại Trung Quốc cáo buộc Hoa Kỳ tung ra một cuộc chiến thương mại và nói rằng Trung Quốc sẽ đáp trả tương tự với mức thuế tương tự đối với hàng nhập khẩu của Mỹ, bắt đầu từ ngày 06 tháng 07. Sau một loạt căng thẳng liên tiếp, vào đầu năm

2019, cuộc chiến này đang có dấu hiệu khả quan hơn khi vào ngày 07/01/2019 vừa qua, Trung Quốc và Mỹ tiến hành cuộc điện đàm thảo luận về các vấn đề kinh tế và thương mại, tuy nhiên, sự lắng xuống của đôi bên chỉ như một phương án ngắn hạn, cuộc chiến vẫn còn nhiều nguy cơ tiếp diễn.

2. Ảnh hưởng của cuộc chiến thương mại Mỹ - Trung đến thị trường tài chính quốc tế

Ngay sau khi chiến tranh thương mại khởi động, diễn biến trên thị trường chứng khoán các nước liên tục biến động, đặc biệt là hai nước trực tiếp đối đầu: Mỹ và Trung Quốc.

Đối với Mỹ, năm 2018 vừa qua là một năm bất ổn của phố Wall, chính sách bảo hộ thương mại của tổng thống Donald Trump đã thực sự hiệu quả trong một số lĩnh vực, làm tăng điểm các cổ phiếu nằm trong danh sách các ngành được bảo hộ, đặc biệt là công nghiệp thép, qua đó, giúp TTCK Mỹ tăng điểm trong giai đoạn đầu của cuộc chiến thương mại. Tính từ đầu năm đến hết tuần đầu của tháng 7/2018, chỉ số

S&P 500 đã tăng 4,8%, ghi nhận năm tăng trưởng thứ 9. Tuy nhiên, hệ lụy kéo theo cũng đem lại thiệt hại không hề nhỏ, tính chung cả năm 2018, chỉ số S&P giảm 6,2%, Dow Jones giảm 5,6%, và Nasdaq giảm 3,9%. Với mức giảm này, đây là năm tồi tệ nhất ở Phố Wall kể từ 2008.

Hình 1: Diễn biến các chỉ số sau khi tổng thống Mỹ Donald Trump dọa áp thuế lên hàng hóa Trung Quốc (19/06/2018)

Đối với Trung Quốc, chỉ số Shanghai Composite trên sàn Thượng Hải (Trung Quốc) đã mất 25% trong năm vừa qua, khiến Trung Quốc trở thành thị trường chứng khoán lớn tệ nhất thế giới. Chiến tranh thương mại bùng phát giữa Mỹ và Trung Quốc đã quét hàng nghìn tỷ USD vốn hóa khỏi thị trường này. Chiến dịch giảm nợ trong nền kinh tế cũng khiến dư nợ ký quỹ giảm chỉ còn một phần ba so với đỉnh năm 2015. Vốn hóa trên thị trường Trung Quốc đã bốc hơi hơn 2.400 tỷ USD – mạnh nhất kể từ khi Bloomberg bắt đầu theo dõi chỉ số này năm 2002. Con số này thậm chí cao hơn thời kỳ khủng hoảng tài chính cách đây 10 năm, khi Shanghai Composite mất tới 65%. Năm nay, Trung Quốc cũng đã phải nhường lại vị trí thị trường chứng khoán lớn nhất nhì thế giới cho Nhật Bản.

Hình 2. Diễn biến số Shanghai Composite trên sàn Thượng Hải năm 2018

Là hai cường quốc kinh tế lớn nhất nhì thế giới, mỗi động thái căng thẳng giữa Mỹ và Trung Quốc không những gây tổn hại cho chính họ mà còn ảnh hưởng đến nhiều nền kinh tế khác, cụ thể là sự biến động trên thị trường tài chính nhiều nước trong thời gian gần đây, có nguy cơ phá vỡ thời kỳ tăng trưởng dài nhất của nền kinh tế thế giới kể từ sau đợt khủng hoảng giai đoạn 2007-2008.

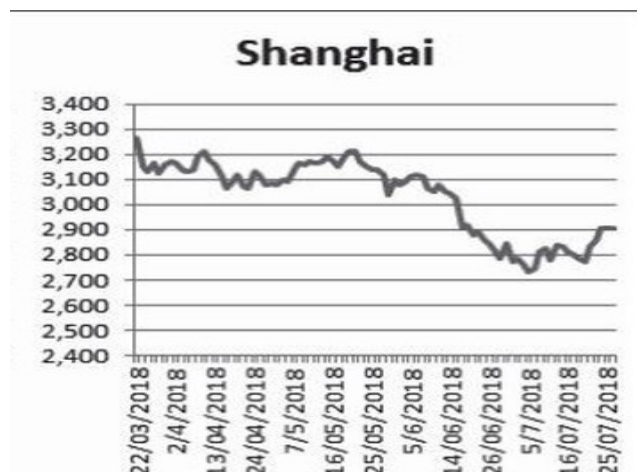
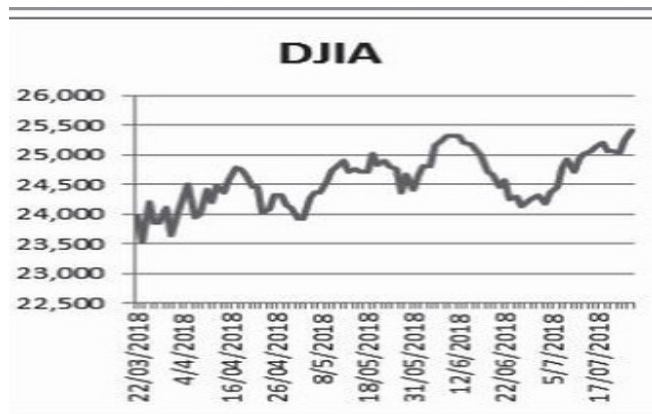
Chỉ số FTSE All-World Index, một thước đo của chứng khoán toàn cầu, giảm 12% trong năm 2018. Đây là năm giảm tồi tệ nhất của chỉ số này kể từ cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu, đảo ngược mức tăng gần 25% ghi nhận trong năm 2017.

Đối với thị trường chứng khoán thế giới

Vào thời điểm 24/09/2018 chứng khoán châu Á đổ sàn khi vòng áp thuế mới Mỹ Trung có hiệu lực. Trong phiên giao dịch sáng, nhiều thị trường chứng khoán châu Á đi xuống, thị trường chứng khoán Hong Kong (Trung Quốc) giảm điểm trong những phút đầu mở cửa giao dịch do lo ngại căng thẳng thương mại giữa Mỹ và Trung Quốc ngày càng tăng sau khi Trung Quốc từ bỏ kế hoạch đàm phán thương mại với Mỹ và kế hoạch áp thuế đối với hàng hóa của hai nước có hiệu lực từ ngày 24/09. Cụ thể, chỉ số Hang Seng tại Hong Kong giảm 200,87 điểm (hay 0,72%) xuống 27.752,71 điểm. Tới khi thị trường đóng phiên buổi sáng chỉ số

Hang Seng tiếp tục giảm xuống 27.603,08 điểm. Trong khi đó, chứng khoán Sydney giảm 0,1% và chứng khoán Wellington hạ 0,4%. Chứng khoán Mumbai và Jakarta đều để mất hơn 1% giá trị khối lượng giao dịch trong phiên ngày 24/9 cũng thấp hơn thường lệ do thị trường Tokyo, Thượng Hải, Seoul và Đài Bắc đóng cửa nghỉ lễ

Một số đồng tiền khác:

NDT của Trung Quốc giảm giá đã có ảnh hưởng đến giá trị các đồng tiền khác trên thế giới, đặc biệt là các đồng tiền châu Á và của các đối tác thương mại lớn của Trung Quốc, trong đó đồng won Hàn Quốc, đô la Đài Loan và đô la Singapore - những đồng tiền dễ biến động nhất. Đồng đô la Australia (đồng tiền của đối tác thương mại lớn của Trung Quốc) đã giảm giá xuống mức thấp nhất trong 13 tháng qua và có thể tiếp tục xu hướng giảm trong thời gian tới.

Đối với thị trường tiền tệ thế giới

Tác động lên Đồng USD:

Xung đột thương mại giữa Mỹ và Trung Quốc là một trong những nguyên nhân giúp đồng USD tăng giá mạnh thời gian qua. Kể từ khi căng thẳng thương mại giữa Mỹ - Trung bắt đầu leo thang, đồng USD đã có dấu hiệu tăng sau gần bốn tháng đi ngang. Tính tới ngày 07/08/2018, chỉ số USD đã đạt mức 95,33 điểm, tăng 1,20% so với thời điểm ngày 06/07/2018, trước khi chiến tranh thương mại Mỹ-Trung chính thức bắt đầu.

Tác động lên Đồng Nhân dân tệ:

Đồng NDT của Trung Quốc đã giảm giá mạnh trong khoảng thời gian căng thẳng nhất. Tính từ đầu tháng 04/2018 đến nay, tỷ giá NDT so với đồng USD đã giảm hơn 8%, xuống mức dưới 6,83 NDT/USD, mức thấp nhất trong vòng hơn 1 năm qua. Bên cạnh đó, NDT còn chịu áp lực trước những lo ngại về sự giảm tốc trong tăng trưởng kinh tế Trung Quốc.

3. Ảnh hưởng của chiến tranh thương mại Mỹ - Trung tới kinh tế và thị trường tài chính Việt Nam.

3.1. Tác động tiêu cực

Tác động đến tài chính quốc tế

Với vị trí là một nước đang phát triển, Việt Nam có độ mở thương mại lớn hàng đầu khu vực (tổng kim ngạch xuất nhập khẩu hàng hóa đạt 190% GDP), đặc biệt có mối quan hệ phụ thuộc nhất định về giao dịch ngoại thương với Trung Quốc và Mỹ, cụ thể, Trung Quốc là thị trường nhập khẩu lớn nhất của Việt Nam (kim ngạch nhập khẩu 8 tháng đầu năm 2018 đạt 41,4 tỷ USD) và Mỹ là thị trường xuất khẩu lớn nhất của Việt Nam (kim ngạch xuất khẩu 8 tháng đạt 30,2 tỷ USD), thị trường Việt Nam không thể tránh khỏi ảnh hưởng từ

cuộc chiến thương mại này, cả ảnh hưởng tích cực lẫn tiêu cực. Đầu tiên phải kể đến những tác động tiêu cực.

Thứ nhất, Mỹ và Trung Quốc hiện là hai quốc gia có tầm ảnh hưởng kinh tế lớn nhất thế giới với những đóng góp GDP nổi trội cũng như là tâm điểm xuất nhập khẩu của rất nhiều quốc gia, chiến tranh thương mại Mỹ - Trung nổ ra chắc chắn sẽ tác động tiêu cực đến cục diện kinh tế toàn cầu, làm giảm tốc độ tăng trưởng kinh tế thế giới, điều này sẽ kéo theo sự sụt giảm cầu hàng hóa xuất khẩu Việt Nam, tốc độ tăng trưởng xuất khẩu của Việt Nam năm 2019 được dự báo sẽ giảm 0,3% và mạnh hơn trong các năm 2021 - 2023. Tương tự, tốc độ tăng nhập khẩu sẽ giảm khoảng 0,6%.

Thứ hai, đồng Việt Nam đang ở giữa hai sức ép: Sức ép từ sự trượt giá của đồng nhân dân tệ so với đô la Mỹ và sức ép từ việc cân bằng cán cân thương mại Mỹ - Việt. Bất cứ một sự giảm giá quá mức nào của tiền đồng đều có thể gây sự chú ý từ phía Mỹ. Thêm nữa dự trữ ngoại hối của Việt Nam còn mỏng. Quy mô xuất nhập khẩu của Việt Nam hiện đã lớn hơn trước rất nhiều, tương ứng dự trữ ngoại hối cần thiết cũng phải tăng lên ở một mặt bằng mới. Chỉ một sự thay đổi tỷ giá của một trong hai nước sẽ tác động trực tiếp đến cán cân xuất nhập khẩu cùng rủi ro tỷ giá tăng cao mà Việt Nam đang phải đối mặt.

Thứ ba, do vị trí địa lý gần gũi, lượng hàng hóa của Trung Quốc khi bị áp thuế quá cao không cạnh tranh được ở Mỹ, rất có thể sẽ cập bến vào Việt Nam, sử dụng sức mạnh cạnh tranh về giá chèn ép các sản phẩm doanh nghiệp nội địa Việt Nam, gây sức ép lớn cho thị trường trong nước.

Thứ tư, nếu cuộc chiến thương mại leo thang, Mỹ sẽ áp đặt một số biện pháp hạn chế với hàng Trung Quốc khiến một số hàng hóa cùng chủng loại của Việt Nam bị ảnh hưởng (như từng xảy ra đối với thép, nhôm), Việt Nam có nguy cơ bị áp dụng

chính sách phòng vệ của Mỹ, vì trong số 3 điều khoản bị đưa vào danh sách theo dõi, Việt Nam đã phạm 2, ta đang gặp khó khăn trong việc vừa giữ tương giao kinh tế với Trung Quốc, vừa duy trì thỏa hiệp thương mại với Hoa Kỳ.

Thị trường tài chính Việt Nam

Thị trường chứng khoán 2018 chứng kiến tình trạng biến động mạnh nhất trong 10 năm kể từ sau khủng hoảng tài chính toàn cầu 2008. Đây là năm đầu tiên thị trường chứng khoán suy giảm, sau 5 năm liên tiếp trước đó chỉ số chứng khoán song hành với đà tăng trưởng của nền kinh tế, đạt mức tăng trưởng cao, có năm lên đến 47% (năm 2017). Với các diễn biến phức tạp kéo dài đến cuối năm 2018 thì mức giảm 26% của VN-Index từ đỉnh đến đáy trong năm là hợp lý (tính đến ngày 27/12), chỉ thua mức giảm 30% của Shanghai Composite Index, và bằng mức giảm chỉ số Hang Seng của Hồng Kông và Topix của Nhật Bản.

Hình 5: Các chỉ số chứng khoán châu Á giảm mạnh nhất tính đến thời điểm 27/12/2018

Nguồn: Bloomberg

Trong năm 2018, VN-Index từng lập đỉnh cao mới trong lịch sử ở mức 1.211 điểm (ngày 10/04/2018), nhưng sau đó lại có quá trình sụt giảm mạnh 27% xuống đáy

888 điểm (ngày 30/10/2018). Thị trường chứng khoán “lạc nhịp” trong bối cảnh nền kinh tế Việt Nam có tốc độ tăng trưởng mạnh nhất 10 năm xuất phát từ nhiều nguyên nhân trọng yếu là tình trạng căng thẳng thương mại giữa Mỹ và Trung Quốc.

Là một trong những thị trường có kim ngạch xuất khẩu lớn nhất của Mỹ và Trung Quốc, Việt Nam cũng có nguy cơ bị trừng phạt thương mại liên lụy từ cuộc chiến tranh khiến giá cổ phiếu của một số ngành nhất định bị ảnh hưởng sâu. Điển hình quyết định của Mỹ đánh thuế 25% đối với thép Trung Quốc có hiệu lực từ tháng 05/2018 khiến ngành thép Việt lao đao, cổ phiếu liên tục phá đáy.

3.2. Tác động tích cực

Bên cạnh những ảnh hưởng tiêu cực, cuộc chiến thương mại hai cường quốc này cũng đem lại một số tác động tích cực cho nền kinh tế Việt Nam.

Tác động lên nền tài chính quốc tế Việt Nam

Thứ nhất, những ngành hàng xuất khẩu của Trung Quốc bị Mỹ áp thuế khá tương đồng với nhóm ngành xuất khẩu chủ lực của Việt Nam sang Mỹ, điều này đem lại cho hàng Việt Nam lợi thế cạnh tranh về giá so với hàng hóa Trung Quốc. Như hàng tiêu dùng, khoảng 27% tổng các mặt hàng Trung Quốc chịu áp thuế 10% thuộc ngành hàng này, trong đó có nhiều mặt hàng Việt Nam đang xuất khẩu vào Mỹ, đặc biệt là hàng may mặc, giày dép, thủy sản và nông sản. Chiến tranh thương mại leo thang sẽ tạo cơ hội cho các doanh nghiệp xuất khẩu của Việt Nam mở rộng thị phần tại Mỹ.

Thứ hai, cuộc chiến này có thể sẽ giúp Việt Nam gia tăng quá trình chuyển dịch cơ cấu thị trường, giảm bớt sự phụ thuộc vào thị trường Trung Quốc khi mà chi phí nhân công và các ưu đãi về thuế đang mất dần. Như đã trình bày, Việt Nam đang ở thế nhập siêu từ Trung Quốc, với sự phụ thuộc lớn như thế đối với thị trường láng

giềng này, thương mại Việt Nam có thể gặp nguy hiểm, đặc biệt trong thời gian gần đây, nước ta đang có một số tranh chấp với Trung Quốc về lãnh thổ, cuộc chiến thương mại Mỹ-Trung đem đến một cơ hội giúp Việt Nam giảm sự lệ thuộc vào thị trường Trung Quốc, tận dụng những ưu đãi về thuế để xâm nhập thị trường các quốc gia khác.

Thứ ba, mặc dù, kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam là khá lớn, tuy nhiên doanh nghiệp Việt Nam lại phải nhập khẩu rất nhiều nguyên liệu đầu vào phục vụ cho sản xuất và gia công hàng xuất khẩu. Chính vì vậy, cuộc chiến thương mại Mỹ - Trung sẽ tác động, làm cho giá nguyên liệu rẻ hơn và đây là lợi thế để Việt Nam có thể giảm giá thành sản phẩm và nâng cao khả năng cạnh tranh cho hàng hóa xuất khẩu.

Tác động đến thị trường tài chính Việt Nam

Bên cạnh những ảnh hưởng tiêu cực cuộc chiến thương mại đem đến cho thị trường chứng khoán Việt Nam, ta không thể phủ nhận nhiều tác động tích cực, một số ngành và cổ phiếu cũng có thể được hưởng lợi trong trung- dài hạn nhờ chiến tranh thương mại. Nguyên do các nhà sản xuất Bắc Á buộc phải chuyển hoạt động sản xuất từ Trung Quốc sang Việt Nam. Theo đó, thương mại cảng biển, dịch vụ hàng hóa hàng không và đặc biệt, các khu công nghiệp (KCN) hay dệt may, thủy sản đều có cơ hội rất lớn.

Khi đồng USD tăng giá, NDT giảm giá sẽ có lợi cho xuất khẩu của Việt Nam trong ngắn hạn vì đồng Việt Nam chủ yếu neo theo giá USD. Bên cạnh đó, dòng vốn FDI vào Việt Nam cũng có thể tăng lên trong bối cảnh dòng vốn FDI vào các nước bị Mỹ đánh thuế cao sẽ có xu hướng chững lại.

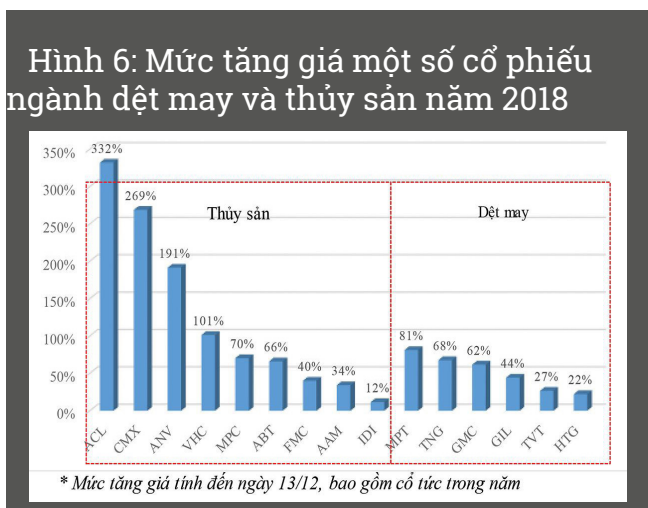
Theo cơ sở nhận định từ HSC thì các KCN sẽ được lợi trung - dài hạn khi ngày càng nhiều công ty di dời đến Việt Nam, vốn FDI tăng cao. Do hàng may mặc Trung Quốc xuất khẩu sang Mỹ chịu mức thuế bình quân khoảng 10%, ngành may mặc của Việt Nam có thể gia tăng thêm thị phần tại Mỹ. Thông tin tích cực này được phản ánh trực

tiếp lên giá chứng khoán năm vừa qua của ngành dệt may, điển hình là cổ phần các công ty như TNG, công ty cổ phần Dệt may Đầu tư Thương mại Thành Công (TCM), Công ty cổ phần May Sông Hồng (MSH), nổi bật nhất có lẽ là mã TNG, chỉ trong 6 tháng cuối năm 2018, giá cổ phiếu tăng gần gấp đôi từ 10.000đ/cp lên mức tiệm cận 20.000đ/cp, giúp thanh khoản cổ phiếu tăng lên trên dưới 1 triệu đơn vị khớp lệnh/phiên.

Một ngành chính yếu khác cũng hưởng lợi đáng kể từ cuộc chiến thương mại này đó là ngành thủy sản, bối cảnh xuất khẩu thuận lợi đã giúp nhiều doanh nghiệp dệt may, thủy sản có một năm 2018 kinh doanh thành công, cổ phiếu đem lại mức sinh lời ấn tượng cho nhà đầu tư. Các doanh nghiệp này có khả năng duy trì đà tăng trưởng trong năm 2019. Một số cổ phiếu top đầu ngành thủy sản có thống kê tăng bằng lần trong năm 2018, như cổ phiếu mã ACL của Công ty cổ phần

Nói cách khác, chiến tranh thương mại đã và đang là động lực “phủ xanh” một số cổ phiếu kể trên, khiến các ngành như thủy sản, dệt may lọt top những cổ phiếu Việt tăng giá mạnh nhất 2018.

Đồng tiền Việt Nam (VND) liên tục tăng giá so với NDT và mất giá so với đồng USD kể từ tháng 04/2018, đặc biệt sau chiến tranh thương mại Mỹ - Trung, mức độ biến động giá lớn hơn so với các tháng trước đó.

Tính tới cuối năm 2018 (31/12/2018), tỷ giá VND/NDT đã giảm 1,8% so với thời điểm trước khi xảy ra chiến tranh thương mại (6/7/2018), chạm mức 3.372 VND/NDT. Tỷ giá VND/USD liên tục tăng, tính tới thời điểm cuối năm 2018, tỷ giá trung tâm đang được giữ ở mức 22.825 VND/USD, đã tăng 0,17% so với thời điểm ngày 6/7/2018.

Như vậy, so với NDT, VND đang đắt dần lên, khiến giá cả hàng hóa Trung Quốc tại Việt Nam rẻ hơn, sức cạnh tranh của hàng Trung Quốc đang tăng lên. Trong bối cảnh trên, nếu để đồng tiền VND mất giá theo tốc độ đồng tiền Trung Quốc để duy trì sức cạnh tranh của hàng hóa xuất khẩu trên thị trường quốc tế, thì có thể gây mất niềm tin về đồng VND, tăng nguy cơ rút vốn nước ngoài, tác động lên tăng trưởng và lạm phát. Kịch bản khác, nếu VND tiếp tục duy trì ở mức như hiện nay, việc xuất khẩu của hàng hóa Việt Nam sẽ gặp khó khăn, nhập khẩu tăng lên, hàng Trung Quốc có thể sẽ tràn sang Việt Nam, cán cân thanh toán sẽ vào tình trạng xấu hơn.

Trước các nguy cơ trên, có thể sử dụng các biện pháp kỹ thuật khác để hạn chế khả năng này, như áp đặt hạn ngạch, tăng thuế... đối với hàng nhập khẩu từ Trung Quốc, tuy nhiên những biện pháp này có thể dẫn tới khả năng đáp trả lại từ phía Trung Quốc.

Vì vậy, cần tiếp tục theo dõi diễn biến tiếp theo của chiến tranh thương mại Mỹ - Trung, mức độ phá giá của đồng NDT/USD, bám sát cung - cầu trên thị trường, để lựa chọn điều chỉnh tỷ giá VND/USD hợp lý nhằm hạn chế hàng nhập khẩu từ Trung Quốc, tác động ít nhất tới lạm phát.

4. Giải pháp đề xuất

Như đã phân tích, chiến tranh thương mại Mỹ - Trung đem đến cho Việt Nam cả cơ hội và thách thức, chính vì vậy, cần có giải pháp để tối đa hóa lợi ích và tận dụng cơ hội này, đồng thời tối thiểu hóa thiệt hại có thể xảy ra. Theo nhận định của nhiều chuyên gia, Việt Nam là một trong những nước hưởng lợi nhiều từ cuộc chiến tranh thương mại Mỹ-Trung, vậy nên việc tận dụng cơ hội này như thế nào để tối

đa hóa lợi ích quốc gia là vấn đề cần thiết và mang tính năm bắt thời điểm cao.

Thứ nhất, trong ngắn hạn, để hạn chế hàng Trung Quốc núp bóng hàng Việt Nam để xuất sang Mỹ, chính phủ trung ương và chính quyền địa phương của Việt Nam cần có chiến lược thu hút FDI có tính sàng lọc cao hơn. Đặc biệt các cơ quan chính quyền cần phải có những biện pháp giám sát chặt và sẵn sàng từ chối các dự án có xu hướng che giấu xuất xứ từ Trung Quốc để xuất sang Mỹ.

Thứ hai, để ứng phó với việc hàng tiêu dùng và nông sản của Trung Quốc và Mỹ tràn vào Việt Nam do tác động của chiến tranh thương mại, chính phủ Việt Nam có thể chủ động hỗ trợ các doanh nghiệp Việt Nam, nhất là doanh nghiệp vừa và nhỏ, trong việc tiếp cận vốn và xây dựng các thương hiệu hàng Việt Nam chất lượng cao. Chính phủ cũng có thể áp dụng các điều kiện vệ sinh an toàn thực phẩm khắt khe hơn và khuyến khích phát triển các sản phẩm nông sản sạch, chất lượng cao để đối đầu với hàng Trung Quốc.

Thứ ba, nên đẩy mạnh thương mại quốc tế, đặc biệt là những ngành đang có lợi thế cạnh tranh về giá so với Trung Quốc sau đợt áp thuế của Mỹ, tập trung xuất khẩu và cải tiến thương hiệu cũng như chất lượng sản phẩm, tạo nhận thức về sản phẩm cho người tiêu dùng nước ngoài, tranh thủ tìm kiếm và mở rộng thị phần ở các quốc gia, đặc biệt là Mỹ.

Thứ tư, do những bất ổn của chiến tranh thương mại, các nhà đầu tư có vốn vào Trung Quốc sẽ có xu hướng tìm kiếm và chuyển vốn đầu tư sang các nước khác, Việt Nam là một trong những kênh đầu tư hấp dẫn, đây là thời điểm vàng để ta thu hút và tận dụng các nguồn vốn đầu tư này, tạo cơ hội việc làm và đẩy mạnh phát triển các ngành công nghiệp liên quan.

Thứ năm, tìm cách thoát khỏi sự phụ thuộc vào thị trường Trung Quốc bằng việc tìm kiếm các đối tác thương mại từ các quốc gia khác, đa dạng hóa, mở rộng thị trường xuất khẩu, nhất là với các thị trường mà Việt Nam đã ký kết Hiệp định Thương mại tự do như Liên minh châu Âu. Cần sớm tách biệt sự phụ thuộc từ

Trung Quốc thì việc chiến tranh thương mại diễn ra thì các công cụ như tỷ giá, các cân thương mại sẽ ít bị ảnh hưởng hơn.

Thứ sáu, trang bị những kiến thức pháp lý cần thiết về các chính sách phòng vệ của Mỹ, cập nhật thông tin liên tục về diễn biến cuộc chiến thương mại nhằm có phản ứng, phương hướng kịp thời và phù hợp để ứng phó trong mọi thời điểm.

5. Kết luận

Chiến tranh thương mại Mỹ - Trung đã và đang tạo nhiều tác động tiêu cực cũng như tích cực cho thị trường tài chính Việt nói riêng và toàn thể nền kinh tế Việt Nam nói riêng, cần nhận thức rõ mức độ và tầm ảnh hưởng của nó để có những giải pháp phù hợp nhằm tận dụng tối đa cơ hội cũng như tìm cách tối thiểu hóa tác động tiêu cực chiến tranh thương mại có thể gây ra cho nền kinh tế.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Cấn Văn Lực và Trung tâm Nghiên cứu BIDV (22/12/2018), "Việt Nam chịu ảnh hưởng gì từ chiến tranh thương mại Mỹ-Trung?", retrieved from <https://vnexpress.net/kinh-doanh/viet-nam-chiu-anh-huong-gi-tu-chien-tranh-thuong-mai-my-trung-3813427.html>
- [2] Gia Minh (16/07/2018) "Tác động 2 chiều của chiến tranh thương mại Mỹ - Trung đến kinh tế Việt Nam", Doanhnhansaigon.vn,
- [3] Quỳnh Như (12/04/2018), "Đối sách của Việt Nam trước nguy cơ chiến tranh thương mại Mỹ - Trung", theLeader.vn,
- [4] Lê Huy Khôi (20/12/2018), "Những tác động từ chiến tranh thương mại Mỹ-Trung", tapchitaichinh.vn
- [5] Hồ Quốc Tuấn, Nguyễn Thị Ngọc Trang, & Trần Ngọc Thơ (10/12/2018) , "Việt Nam nên đối phó với chiến tranh thương mại như thế nào", nghiencuuquocte.org.

TÁC ĐỘNG CỦA CHIẾN TRANH THƯƠNG MẠI MỸ - TRUNG TỚI CÁN CÂN THƯƠNG MẠI VÀ NGÀNH NÔNG NGHIỆP VIỆT NAM

NGUYỄN QUỐC ĐẠI TRƯỜNG AN

K17407

BÙI THỊ MỸ TIÊN

K17404

Tóm tắt: Ngày 06/07/2018, Mỹ chính thức khai hỏa cuộc chiến tranh thương mại Mỹ - Trung, gây ra những tác động vô cùng to lớn đối với nền kinh tế thế giới, đặc biệt là nền kinh tế các quốc gia có mối giao thương liên hệ mật thiết với Mỹ và Trung Quốc. Nhằm cung cấp cho bạn đọc cái nhìn đầy đủ, đa chiều về cuộc chiến thương mại này, cũng như những tác động của nó đối với Việt Nam, nhất là trong lĩnh vực thương mại và nông nghiệp, bài viết dưới đây sẽ trình bày về những tác động của chiến tranh thương mại Mỹ - Trung lên cán cân thương mại Việt Nam, cùng với đó là các khuyến nghị chính sách và cơ hội đầu tư vào ngành Nông nghiệp Việt Nam trong bối cảnh này.

Từ khóa: chiến tranh thương mại, tác động chiến tranh thương mại với Việt Nam, giải pháp cho chiến tranh thương mại.

1. Giới thiệu

Cuộc chiến tranh thương mại Mỹ - Trung Quốc chính thức bùng nổ ngày 06/07/2018 khi Mỹ quyết định đánh thuế 25% số hàng hóa trị giá 34 tỷ USD của Trung Quốc. Cuộc chiến thương mại Mỹ - Trung Quốc đã đến hồi căng thẳng, kèm theo những tranh chấp thương mại Mỹ - EU; Mỹ - Canada; Mỹ - Mexico; Mỹ - Nhật Bản... gần đây đã báo hiệu nguy cơ cuộc chiến thương mại toàn cầu. Theo các chuyên gia, về lý thuyết thì các nước trong khu vực châu Á sẽ có cơ hội bù đắp vào chuỗi cung ứng hàng hóa cho Mỹ thay Trung Quốc, thế nhưng thực tế phức tạp hơn nhiều bởi đa số hàng hóa

xuất đi của các nước này được Trung Quốc nhập khẩu rồi gia công bán sang Mỹ. Toàn bộ chuỗi cung ứng tại châu Á sẽ bị tổn thương.

Riêng Việt Nam có quan hệ thương mại sâu rộng với cả 2 nước thì vòng xoáy thương mại giữa 2 cường quốc được dự báo sẽ tác động tới xuất nhập khẩu hàng hóa của Việt Nam theo cả 2 chiều hướng tiêu cực và tích cực. Bên cạnh đó từ năm 2017 sự lột xác ngoạn mục của ngành nông nghiệp đã khuyến khích việc tham gia đầu tư của các tập đoàn hàng đầu theo hướng nông nghiệp công nghệ cao. Tuy nhiên, trong bối cảnh chiến tranh thương mại Mỹ - Trung diễn ra cũng như một số thị trường phát triển như Mỹ, châu Âu... có xu thế gia tăng các biện pháp bảo hộ thương mại, chống bán phá giá đối với nhiều mặt hàng chủ lực như tôm, cá tra... thì liệu ngành nông nghiệp Việt Nam có ảnh hưởng hay không và nếu có ảnh hưởng thì sẽ ảnh hưởng như thế nào?

Chính vì vậy trước những tác động trên, nhóm tác giả tập trung nghiên cứu những diễn biến và ảnh hưởng của cuộc chiến từ đó đưa ra một số gợi ý để thúc đẩy phát triển cán cân thương mại và cơ hội đầu tư vào ngành nông nghiệp Việt Nam trong bối cảnh thế giới.

2. Những tác động tích cực đến cán cân thương mại và ngành nông nghiệp Việt Nam

2.1. Về thương mại

Việt Nam có quan hệ thương mại sâu rộng với cả 2 nước thì vòng xoáy thương mại giữa 2 cường quốc được dự báo sẽ tác

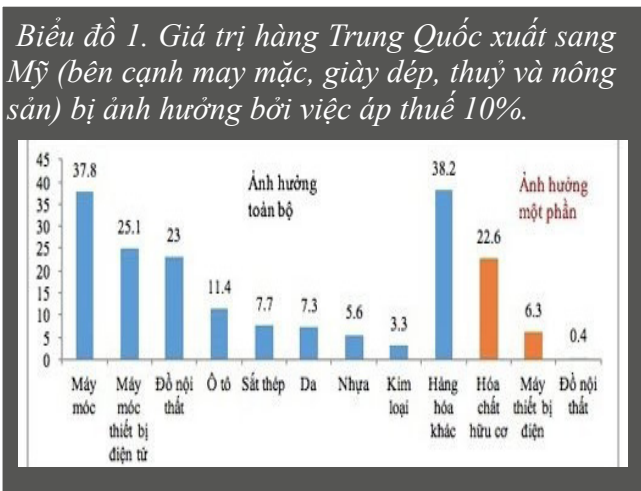

động tới xuất nhập khẩu hàng hóa của Việt Nam theo cả 2 chiều hướng tiêu cực và tích cực. Tác động tích cực sẽ có nhưng không nhiều. Theo đó, cả Trung Quốc hay Mỹ đều có thể lựa chọn chuyển hướng đầu tư, sau đó xuất khẩu hàng hóa từ các nước trung gian như Việt Nam sang nước kia để không phải chịu mức áp thuế cao.

Sau quyết định áp thuế 25% đối với 50 tỷ USD hàng hóa nhập khẩu từ Trung Quốc, mới đây Chính quyền ông Donald Trump đã tuyên bố sẽ áp thuế 10% lên quy mô hàng hóa trị giá 200 tỷ USD, có hiệu lực từ ngày 24/9 và mức thuế này sẽ tăng lên 25% vào đầu năm sau.

Động thái leo thang căng thẳng thương mại này của Mỹ - Trung có thể gây lên tác động trực tiếp và gián tiếp với Việt Nam. Số ngành hàng của Trung Quốc bị ảnh hưởng nhiều bởi mức thuế 10% khá tương đồng với nhóm hàng xuất khẩu chủ lực của Việt Nam sang Mỹ, do đó dự kiến một số ngành hàng của Việt Nam có thể hưởng lợi trực tiếp.

Như hàng tiêu dùng, khoảng 27% tổng các mặt hàng Trung Quốc chịu áp thuế 10% thuộc ngành hàng này, trong đó có nhiều mặt hàng Việt Nam đang xuất khẩu vào Mỹ, đặc biệt là hàng may mặc, giày dép, thủy sản và nông sản. Chiến tranh thương mại leo thang sẽ tạo cơ hội cho các doanh nghiệp xuất khẩu của Việt Nam mở rộng thị phần tại Mỹ.

Máy móc, thiết bị cũng tương tự khi ngành hàng xuất khẩu trị giá gần 63 tỷ USD từ Trung Quốc sẽ bị tác động toàn bộ khi Mỹ áp thuế suất 10% (chiếm 31% danh mục

đánh thuế). Tuy nhiên, giá trị xuất khẩu máy móc, thiết bị từ Việt Nam vào Mỹ năm 2017 lại khá khiêm tốn do đó, mức độ và tác động của việc đánh thuế là không cao.

Tiếp theo là đồ gỗ, nội thất - lĩnh vực bị áp thuế với quy mô khoảng 23 tỷ USD hàng hoá xuất khẩu Trung Quốc vào Mỹ bị ảnh hưởng toàn bộ. Các đơn hàng đồ gỗ, nội thất của Mỹ có thể sẽ chuyển hướng sang các nước khác trong khu vực Đông Nam Á như Việt Nam, Thái Lan, Malaysia..., tạo cơ hội mở rộng thị phần cho đồ gỗ, nội thất của Việt Nam xuất vào Mỹ.

Một điểm tích cực và cũng là cơ hội là xu hướng chuyển dịch đầu tư từ Trung Quốc sang các nước Đông Nam Á, trong đó có Việt Nam. Ngoài ra, một số doanh nghiệp Mỹ đang đầu tư tại Trung Quốc cũng có xu hướng chuyển dịch sản xuất sang các quốc gia khác.

2.2. Về nông nghiệp

Trước hết phải nói đến 2 lần áp thuế đầu tiên Mỹ giành cho Trung Quốc.

Đợt áp thuế đầu tiên là vào đầu tháng 7 với giá trị hàng hóa 34 tỷ USD, các mặt hàng chịu thuế chủ yếu là hàng trung gian như máy móc cơ khí, máy móc thiết bị điện và điện tử, còn hàng tiêu dùng chỉ chiếm khoảng 1%.

Ngay cả trong đợt 2, khi Hoa Kỳ quyết định thuế với thuế suất 25% lên thêm 16 tỷ USD hàng nhập khẩu từ Trung Quốc, các sản phẩm cũng tương tự như đợt 1, đó là hàng trung gian, máy móc thiết bị. Tác động trực tiếp lên kim ngạch xuất khẩu cũng vẫn nhỏ.

Khi chiến tranh thương mại Mỹ - Trung tiếp tục leo thang khi vào ngày 24.9.2018, chính quyền Hoa Kỳ quyết định áp thuế với thuế suất thêm 10% đánh vào hàng hóa trị giá 200 tỷ USD nhập khẩu từ Trung Quốc. Theo như danh sách do Cơ quan Đại diện Thương mại Hoa Kỳ (USTR) công bố, 200 tỷ USD hàng Trung Quốc chịu thuế 10% bao gồm khoảng 5.800 dòng sản phẩm với các mặt hàng tiêu dùng như đồ nội thất, vali - túi xách, thủy sản và nông sản.

Trong đó, chiếm tỷ trọng lớn nhất vẫn là máy móc thiết bị điện, điện tử (24,6%), máy móc thiết bị cơ khí (19,7%). Nhưng nhiều sản phẩm tiêu dùng cũng có trong danh sách như nội thất (16,7%), hóa chất (5,1%), nhựa, cao su (5%) và nông sản, thủy sản (2,7%). Tác động vì vậy sẽ sâu rộng hơn.

Tính cả 3 đợt, giá trị hàng Trung Quốc chịu thuế trừng phạt của Hoa Kỳ là 250 tỷ USD, gần 50% tổng kim ngạch xuất khẩu Trung Quốc sang Hoa Kỳ. So với 200 tỷ USD hàng Trung Quốc, các sản phẩm tương tự mà Việt Nam

cách tập trung vào nông sản của Hoa Kỳ xuất sang nước này. Đậu nành là nông sản chịu tác động nhất mà Trung Quốc đã trả đũa ngay trong đợt đầu. Trong khoảng 20 tỷ USD nông sản Hoa Kỳ xuất sang Trung Quốc năm 2017, đậu nành có giá trị kim ngạch 12,7 tỷ USD, chiếm 63%.

Những nông sản khác bao gồm ngô, lúa mì, hoa quả tươi, hạt và một số sản phẩm sữa. Thịt heo nhập khẩu từ Hoa Kỳ cũng đã bị Trung Quốc áp thuế với thuế suất lên trên 70%.

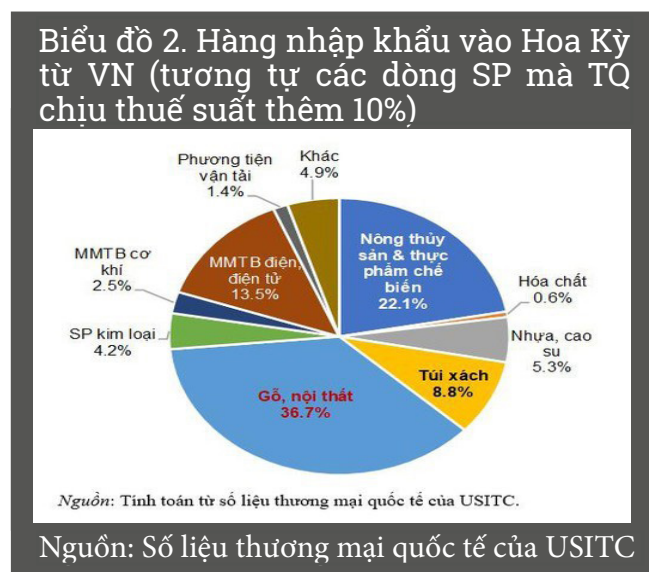
Trong đợt 3, trong 60 tỷ USD hàng nhập từ Hoa Kỳ mà Trung Quốc áp thuế từ 5% đến 10%, nông sản quan trọng là bột coca và rau quả đông lạnh. Cộng cả 3 đợt, hầu như tất cả nông sản Hoa Kỳ xuất sang Trung Quốc đều chịu thuế trả đũa.

Chính quyền Hoa Kỳ hiện đang đối phó bằng cách đưa ra chương trình hỗ trợ 12 tỷ USD dành cho nông dân Hoa Kỳ bị ảnh hưởng bởi chiến tranh thương mại.

Đối với Việt Nam, khi thuế trừng phạt đợt 3 có hiệu lực, thì nông thủy sản là nhóm hàng quan trọng chịu tác động. Trong 13 tỷ USD tất cả các sản phẩm xuất khẩu từ Việt Nam sang Hoa Kỳ tương tự như hàng Trung Quốc chịu thuế 10%, nông sản và thủy sản (kể cả sản phẩm chế biến) có giá trị 2,9 tỷ USD, chiếm tới 22,1%, chỉ đứng sau hàng nội thất.

3. Những tác động tiêu cực đến cán cân thương mại và ngành nông nghiệp Việt Nam

Thứ nhất, tốc độ tăng trưởng kinh tế chung toàn cầu bị giảm đi sẽ kéo theo nhu cầu về hàng xuất khẩu của Việt Nam cũng giảm. Một số nghiên cứu dự báo tốc độ tăng trưởng xuất khẩu của Việt Nam sẽ giảm 0,3% vào năm 2019 và thậm chí còn giảm mạnh hơn trong giai đoạn đỉnh điểm dự kiến là 2021 – 2023. Tốc độ tăng nhập khẩu sẽ giảm khoảng 0,6%, phản ánh sản xuất của các DN, đặc biệt khu vực FDI bị ảnh

cũng xuất sang Hoa Kỳ có giá trị khoảng 13 tỷ USD, trong đó đồ gỗ nội thất chiếm 36,7%, vali – túi xách chiếm 8,8% và nông thủy sản là 22,1%. Các doanh nghiệp Việt Nam xuất khẩu những mặt hàng này sang Hoa Kỳ sẽ hưởng lợi; trong khi các doanh nghiệp sản xuất hàng cho thị trường nội địa sẽ phải chịu cạnh tranh mạnh hơn từ hàng Trung Quốc nhập vào.

Trong thương mại quốc tế, nông sản luôn là nhóm hàng nhạy cảm vì ảnh hưởng đến nông nghiệp, nông dân và nông thôn. Trong đợt 1 và 2, hàng nông sản không xuất hiện trong danh mục đánh thuế trừng phạt của Hoa Kỳ. Trong 200 tỷ USD giá trị hàng Trung Quốc bị Hoa Kỳ đánh thuế thêm 10% vào đợt 3, nông sản, thủy sản và lương thực thực phẩm chế biến chỉ có giá trị 5,3 tỷ USD, chiếm 2,7%.

Thế nhưng, Trung Quốc đã trả đũa bằng

hưởng. Kinh tế Việt Nam dễ bị tổn thương. **Thứ hai**, hàng hóa của Trung Quốc không xuất khẩu được qua Mỹ sẽ tìm đến các thị trường mới, trong đó có Việt Nam, tạo sức ép đối với thị trường trong nước và các DN Việt cạnh tranh gay gắt. Có nguy cơ hàng Trung Quốc tràn vào nội địa Việt Nam để tiêu thụ mà thậm chí có thể núp dưới xuất xứ khác, chẳng hạn như “made in Việt Nam”. Nếu lượng hàng hóa này đủ lớn về số lượng có thể gây ra các tác động tiêu cực đến thị trường, tâm lý hoang mang cho người tiêu dùng, thậm chí làm giảm uy tín hàng hóa Việt Nam trên thị trường nếu như những hàng tràn vào có chất lượng kém. **Thứ ba**, nhân dân tệ mất giá hàng hóa của Trung Quốc xuất khẩu vào thị trường Việt Nam với giá rẻ dẫn đến thâm hụt thương mại nặng nề. Ngược lại hàng Việt Nam xuất sang Trung Quốc mất lợi thế cạnh tranh do giá trở nên đắt hơn. Một báo cáo 05/2018 của Bộ Tài chính cho thấy, từ năm 2013 đến quý I/2018, Việt Nam đã thâm hụt thương mại với Trung Quốc lên đến 150 tỷ USD. Hết tháng 09/2018, Việt Nam đang bị thâm hụt thương mại tới 18 tỷ USD với Trung Quốc.

Thứ tư, nếu không chủ động kiểm soát chặt chẽ mặt hàng nông lâm thủy sản từ trong nước, chủ động nắm bắt thị trường Mỹ, thì trong thời gian tới xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam có thể tăng trưởng chậm lại. Mỹ đã chuẩn bị nhiều chính sách bảo hộ hàng trong nước với việc thường xuyên đưa ra nhiều rào cản thương mại, nhiều luật lệ khắt khe. Tương tự Trung Quốc cũng yêu cầu cao về chất lượng sản phẩm, tăng cường quản lý và siết chặt nhập khẩu thương mại biên giới.

Thứ năm, các doanh nghiệp Việt Nam thuộc chuỗi giá trị sản phẩm doanh nghiệp của Mỹ hay Trung Quốc sẽ chịu ảnh hưởng trực tiếp nhất do khó tiêu thụ được hàng hóa của mình và trong đó cũng bao gồm các công ty sản xuất xuất nhập khẩu nông sản. Kể từ khi đợt thuế đợt 3 được

áp dụng, mặt hàng nông thủy sản của Việt Nam là mặt hàng quan trọng chịu nhiều ảnh hưởng nhất. Cụ thể, trong 13 tỷ USD sản phẩm xuất khẩu từ Việt Nam sang Hoa Kỳ đều chịu mức thuế 10% có 22,1% trị giá 2,9 tỷ USD là hàng nông, thủy sản.

Bảng 1. Hàng nhập khẩu vào Hoa Kỳ từ Việt Nam (tương tự các dòng SP mà TQ chịu thuế suất thêm 10%)

Nhóm hàng	Giá trị (triệu USD)
Thủy sản	1377,7
Hạt điều	1187,3
Mật ong	59,8
Gạo	12,0
Rau quả	47,3
Bánh kẹo và SP từ ngũ cốc	35,9
Rau, quả chế biến	102,2
Đồ uống	16,1
Thực ăn gia súc	25,2
Nông sản khác	2,7

Nguồn: Số liệu thương mại quốc tế của USITC

Thứ sáu, Trung Quốc có thể áp dụng các chính sách phá giá, đẩy mạnh tiêu thụ hàng hóa sang các nước xung quanh và trong đó có Việt Nam để vừa giảm phụ thuộc vào thị trường Hoa Kỳ vừa đảm bảo duy trì tỷ trọng xuất khẩu. Điều này có thể vừa làm cho cán cân thương mại giữa Việt Nam và Trung Quốc quay lại xu hướng giá tăng, dẫn đến phụ thuộc vào thị trường tiêu thụ tại đây, vừa gây cạnh tranh với các mặt hàng nông sản nội địa.

4. Giải pháp cho Việt Nam trước chiến tranh thương mại Mỹ -Trung

Giải pháp chiến thuật trong ngắn hạn

Đầu tiên, chúng ta phải xuất phát từ chất lượng sản phẩm xuất khẩu của nước ta. Nâng cao khả năng tiêu thụ của hàng hóa Việt Nam.

Để ứng phó với việc hàng tiêu dùng và nông sản của Trung Quốc và Mỹ tràn vào Việt

Nam do tác động của chiến tranh thương mại, chính phủ Việt Nam có thể chủ động hỗ trợ các doanh nghiệp Việt Nam, nhất là doanh nghiệp vừa và nhỏ, trong việc tiếp cận vốn và xây dựng các thương hiệu hàng Việt Nam chất lượng cao. Chính phủ cũng có thể áp dụng các điều kiện vệ sinh an toàn thực phẩm khắt khe hơn và khuyến khích phát triển các sản phẩm nông sản sạch, chất lượng cao để đối đầu với hàng Trung Quốc.

Giải pháp chiến lược dài hạn 1: Hướng đến một nền kinh tế thị trường thực chất

Để tránh nguy cơ bị Mỹ áp thuế cao lên hàng Việt Nam do hàng Trung Quốc núp bóng xuất xứ Việt Nam để xuất sang Mỹ, Việt Nam không có cách nào khác ngoài việc phải hướng tới một nền kinh tế thị trường thực chất.

Nếu Việt Nam không tăng tốc thương lượng và thậm chí có những thỏa thuận đặc biệt với phía Mỹ để được công nhận là nền kinh tế thị trường, có khả năng Việt Nam sẽ gặp khó nếu như Mỹ áp đặt điều khoản "poison pill". Đây là rủi ro mà Việt Nam không thể xem nhẹ.

Giải pháp chiến lược dài hạn 2: Giải quyết điểm nghẽn vốn đầu tư công của nền kinh tế

Hậu quả của các căng thẳng thương mại khiến cho IMF vào ngày 9/10 đã giảm dự báo tăng trưởng kinh tế toàn cầu cho năm 2018 và 2019. Tăng trưởng của 5 nước trong ASEAN, trong đó có Việt Nam, được dự báo sẽ chỉ ở mức 5,3% trong năm nay và giảm nhẹ xuống 5,2% vào năm tới. Tác động làm giảm tăng trưởng dài hạn của căng thẳng thương mại mới là rủi ro mà chúng tôi cho rằng đáng ngại nhất với Việt Nam. Do đó, biện pháp căn cơ để ứng phó với khả năng chiến tranh thương mại kéo dài nhiều năm là chính phủ cần có những biện pháp để thúc đẩy tăng trưởng trong dài hạn.

Nếu thực sự giữa Chính phủ và Quốc hội không thể tìm được tiếng nói chung trong việc chỉnh sửa toàn diện Luật Đầu tư công, môi trường đầu tư của Việt Nam sẽ để lại một điểm trừ lớn trong mắt các nhà đầu tư nước ngoài, đặc biệt là những nhà đầu tư đang tìm cách chuyển dòng vốn đầu tư của họ ra khỏi Trung Quốc. Việc thiếu chủ động trong việc gỡ bỏ các rào cản này đối với tăng trưởng không những khiến Việt Nam không tận dụng được những lợi ích ngắn hạn do chiến tranh thương mại tạo ra, mà còn phải đối mặt với thách thức dài hạn mà nó mang lại.

5. Cơ hội đầu tư vào Việt Nam

Trong những năm vừa qua, việc hội nhập quốc tế mạnh mẽ và tham gia các hiệp định thương mại quốc tế, các FTAs giúp Việt Nam phát huy được lợi thế cạnh tranh, mở rộng thị trường, tăng khối lượng xuất khẩu. Nông sản Việt Nam hiện có mặt trên 180 quốc gia và vùng lãnh thổ, trong đó có những thị trường lớn như Trung Quốc, Mỹ, Nhật Bản, EU... Xuất khẩu nông sản Việt Nam đứng thứ 2 Đông Nam Á và đứng thứ 13 thế giới. Năng lực cạnh tranh và vị thế của nông nghiệp Việt Nam ngày càng được nâng cao. Đặc biệt, nông nghiệp Việt Nam còn nhiều dư địa để phát triển, nhất là các sản phẩm chế biến, các sản phẩm có giá trị gia tăng cao và các sản phẩm ứng dụng công nghệ cao.

Đồng thời, trong 5 năm qua (2014-2018), Chính phủ đã ban hành 5 nghị quyết về các chính sách khuyến khích hợp tác, liên kết trong sản xuất và tiêu thụ sản phẩm nông nghiệp, đã có nhiều ưu đãi, hỗ trợ cho doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp, các nghị định mới tập trung vào các cơ chế chính sách ưu đãi về sử dụng, thuê đất đai, mặt bằng kinh doanh, ưu đãi về thuế, hỗ trợ tín dụng, đào tạo lao động, phát triển thị trường, đầu tư cơ sở hạ tầng đến hàng rào doanh nghiệp, ưu tiên hỗ trợ một số dự án đầu tư vào nông nghiệp nhất là các dự án về liên kết, chế biến sâu,

ứng dụng khoa học công nghệ cao; Giảm thủ tục hành chính, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, đẩy mạnh phân cấp về địa phương. Đây là những cơ hội tốt tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp khi đầu tư vào lĩnh vực nông nghiệp hay còn được gọi là những “miếng mồi ngon” hấp dẫn thu hút doanh nghiệp khi đầu tư.

“Hiện nay, nhiều nước trên thế giới đã phát triển nuôi cá tra nhưng Việt Nam vẫn chiếm trên 52% thị phần. Vấn đề DN cá tra Việt Nam cần làm là tự chấn chỉnh nội bộ để duy trì lợi thế cạnh tranh chứ không phải áp lực từ bên ngoài” - ông Dương Nghĩa Quốc, Chủ tịch Hiệp hội Cá tra Việt Nam nhận định.. Hạn chế lớn nhất hiện nay là DN xuất khẩu đang phải đáp ứng tất cả các yêu cầu của bên mua, trong đó có việc bán “xô”, không tên tuổi. Do đó, bài toán dành cho các DN là phải đầu tư vào chất lượng để được người tiêu dùng biết đến, tiến tới yêu cầu nhà nhập khẩu gắn tên công ty xuất khẩu thay cho nguồn gốc chung là “Original Việt Nam” như hiện nay.

Trong bối cảnh một số nền kinh tế lớn đang chọn chính sách bảo hộ để bảo vệ quyền lợi quốc gia, Việt Nam tiếp tục chọn con đường hội nhập với kinh tế thế

giới. Chính sách này sẽ không chỉ giúp Việt Nam tiếp tục thu hút được dòng vốn FDI, thúc đẩy tăng trưởng thương mại 2 chiều mà còn tạo áp lực để Việt Nam tiếp tục cải cách nền kinh tế nhằm tuân thủ các tiêu chuẩn rất cao của các FTA thế hệ mới, từ đó tạo nền tảng phát triển bền vững cho Việt Nam trong tương lai.

7. Kết luận

Tóm lại, những phân tích về cơ cấu thương mại trên đây cho thấy nếu cuộc chiến thương mại Mỹ - Trung chỉ dừng lại ở mức 50 tỷ USD thì các doanh nghiệp Việt Nam không có nhiều cơ hội để tăng kim ngạch xuất khẩu vào hai thị trường này. Bởi cơ cấu xuất khẩu của Việt Nam không có nhiều hàng hóa thay thế cho hàng hóa trong danh mục áp thuế của cả hai nước. Thương mại tăng, nếu có, chủ yếu do tác động gián tiếp từ sự mạnh lên của đồng đô la Mỹ và sự yếu đi của đồng nhân dân tệ. Về cơ hội thu hút đầu tư, trong tương lai nếu Việt Nam vẫn muốn tiếp tục duy trì chính sách phát triển kinh tế dựa vào đầu tư nước ngoài, thì đây chính là cơ hội mà Việt Nam cần tận dụng triệt để, đón xu hướng dịch chuyển đầu tư từ các nhà đầu tư nước ngoài.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Tuấn Anh, “Giải mã nguyên nhân căng thẳng thương mại Mỹ - Trung” VietnamNet.vn, 4/5/2018.
- [2] Trần Ngọc, “Chiến tranh thương mại Mỹ-Trung: Cơ hội cho Việt Nam thúc đẩy cải cách” CafeF. Vn, 11/10/2018.
- [3] Hồ Quốc Tuấn, Nguyễn Thị Ngọc Trang, & Trần Ngọc Thơ, “Việt Nam nên đối phó với chiến tranh thương mại như thế nào”, nghiencuuquocte.org, 10/12/2018
- [4] Thúy, N. (09 05 2018), Viện Nghiên cứu Chiến lược, Chính sách công thương, Tạp chí Kinh tế & Phát triển số 255 tháng 9/2018, Chiến tranh thương mại Mỹ - Trung và khả năng tác động đến công nghiệp, thương mại Việt Nam
- [5] TS. Đặng Công Thức, Thị trường tài chính tiền tệ số 21 (510) – năm 2018, Tác động đa chiều căng thẳng thương mại Mỹ - Trung Quốc đến kinh tế Việt Nam
- [6] Quý N. (07 13 2018), Cuộc chiến thương mại Mỹ - Trung tác động ra sao đến xuất nhập khẩu Việt Nam? .Retrieved from tapchitaichinh.vn: <http://tapchitaichinh.vn/nghiencuu--trao-doi/trao-doi-binh-luan-cuoc-chien-thuong-mai-my-trung-tac-dong-ra-sao-den-xuat-nhap-khau-viet-nam-141485.html>
- [7] TS. Lê Huy Khôi - Viện Nghiên cứu Chiến lược, chính sách Công Thương (Bộ Công Thương). (12 20 2018), Những tác động từ chiến tranh thương mại Mỹ - Trung. Tapchitaichinh.vn
- [8] Phương Nhung, Nguyễn Hải, Vương Ngọc. (01 01 2019), “Kỳ tích xuất khẩu 2018” . Retrieved from cafef.vn: <http://cafef.vn/ky-tich-xuat-khau-2018-20190101123547182.chinh>
- [9] Nam Phong, Chiến tranh thương mại Mỹ Trung, lối đi nào cho kinh tế Việt Nam. special.vietnamplus.vn/doidaumytrung
- [10] An Chi, Chiến tranh thương mại Mỹ Trung: Việt Nam buộc phải thay đổi nếu muốn tận dụng cơ hội.
- [11] <https://m.theleader.vn/chien-tranh-thuong-mai-my-trung-viet-nam-buoc-phai-thay-doi-neu-muon-tan-dung-co-hoi-1547482750118.htm>

ỨNG DỤNG MÔ HÌNH Z-SCORE VÀO QUẢN LÝ RỦI RO TÍN DỤNG CHO CÁC NGÂN HÀNG THƯƠNG MẠI VIỆT NAM

Nguyễn Ngọc Diễm Trinh - K16404

Phan Thụy Mai Phương - K16404

Tóm tắt: Nghiên cứu này đề cập đến mô hình Z Score- một phương pháp triển vọng để hạn chế và khắc phục rủi ro tín dụng trên thị trường. Thông qua việc giới thiệu tổng thể về chỉ số đo lường rủi ro phá sản Z Score, nhóm tác giả tính toán và đo lường tính chính xác của chỉ số này đối với trường hợp công ty cổ phần Thế giới di động, qua đó đánh giá mức độ phù hợp của mô hình với hoàn cảnh thực tế và đề xuất một số phương pháp để ứng dụng chỉ số tài chính này trong hệ thống ngân hàng thương mại Việt Nam. Kết quả cho thấy chỉ số Z-Score thể hiện tương đối chính xác tình hình sức khỏe tài chính của công ty, vì vậy nhóm khuyến nghị tốt về tính ứng dụng của mô hình trong việc quản lý rủi ro tín dụng cho các ngân hàng thương mại Việt Nam nói riêng và trên toàn thị trường tài chính Việt Nam nói chung.

Từ khóa: Z Score, rủi ro tín dụng, rủi ro phá sản.

1. Đặt vấn đề

Tín dụng luôn là một trong những hoạt động cốt lõi của ngân hàng thương mại. Quản trị rủi ro tín dụng (RRTD) là yêu cầu thiết yếu mà tất cả các tổ chức tín dụng cần thực hiện để không bị mất vốn đầu tư. Bài viết phân tích những rủi ro tín dụng tại các ngân hàng thương mại và ứng dụng mô hình Z-score để đo lường, đánh giá dự báo rủi ro sớm để có cách giải quyết thích hợp. Trong phạm vi bài nghiên cứu này, nhóm tác giả tập trung phân tích tính hiệu quả và độ chính xác của chỉ số Z Score trên công ty cổ phần Thế giới di động (mã cp: MWG), qua đó đánh giá tính ứng dụng của mô hình này đối với việc dự báo rủi ro tín dụng trong hoạt động của ngân hàng thương mại Việt Nam.

2. Những nghiên cứu liên quan

Mô hình Z-Score đã chứng minh được sự ưu việt trong việc đánh giá, dự báo trước mức độ gian lận báo cáo tài chính (BCTC) của doanh nghiệp với hàng loạt các bài viết học thuật của các nhà nghiên cứu trên toàn thế giới: Dani và cộng sự (2013) nghiên cứu và phân tích 11 chỉ tiêu tài chính. Kết quả cho thấy tất cả

chỉ số tài chính có mối quan hệ đáng kể đối với gian lận BCTC trừ chỉ số Lợi nhuận gộp/Tài sản; Hàng tồn kho/Tổng tài sản; Tỷ suất lợi nhuận gộp biên. Hơn thế nữa, Danial và cộng sự (2014) đã nghiên cứu và đưa ra kết quả có sự khác biệt ý nghĩa đáng kể giữa các công ty gian lận và không gian lận trong các tỷ số như Tổng nợ/Tổng vốn cổ phần; Nợ phải thu/Doanh thu. Tại Việt Nam mô hình Z-Score cũng rất quen thuộc trong các nghiên cứu và được ứng dụng rộng rãi, đặc biệt là sau khi thị trường chứng khoán Việt bùng nổ, một số nghiên cứu tiêu biểu có thể kể đến như nghiên cứu "Sử dụng chỉ số Z để ước tính hệ số tín nhiệm doanh nghiệp" (2007) của tác giả Lâm Minh Chánh. Hạn chế lớn của phương pháp này chính là việc khó áp dụng tại thị trường Việt Nam vì việc ước tính xác suất phá sản trong thẩm định giá doanh nghiệp yêu cầu thẩm định viên phải ước tính cụ thể con số % khả năng xảy ra trong khi các mô hình ước tính chỉ đưa ra kết quả định lượng nên sẽ rất khó khăn để ứng dụng vào thực tiễn. Đối với bài nghiên cứu Z-score trong việc dự báo rủi ro tín dụng và cho vay của NHTM

Việt Nam thì nhóm tác giả sẽ nghiên cứu đề xuất mô hình Z-score trong trong việc dự báo khả năng phá sản của các công ty như một giải pháp giải quyết vấn đề rủi ro tín dụng một cách hiệu quả nhanh chóng, bên cạnh đó bài viết nêu rõ những điểm hạn chế của mô hình cũng như những đề xuất khắc phục hạn chế để có thể để có thể ứng dụng rộng rãi mô hình như một công cụ phát hiện rủi ro phù hợp với môi trường Việt Nam.

3. Cơ sở lý thuyết

3.1 Rủi ro tín dụng

Định nghĩa rủi ro tín dụng

Theo Mishkin (2004) rủi ro tín dụng là rủi ro mà người đi vay không hoàn trả được nợ đến hạn. Theo Basel II định nghĩa: Rủi ro tín dụng là rủi ro khi người được cấp tín dụng mất khả năng thanh toán bất kỳ khoản nợ nào của mình. Tóm lại, rủi ro tín dụng là rủi ro mà người được cấp tín dụng không có khả năng thực hiện nghĩa vụ hoàn trả các khoản nợ vay cho NHTM khi đến hạn. Nghĩa vụ đó có thể là nợ gốc và/hoặc lãi đến hạn phải thanh toán, hoặc các nghĩa vụ khác tùy theo hợp đồng tín dụng giữa NHTM và khách hàng

Rủi ro tín dụng được xem là một trong ba rủi ro nghiêm trọng nhất của ngân hàng thương mại (bao gồm rủi ro tín dụng, rủi ro hoạt động và rủi ro thị trường)

Phân loại rủi ro tín dụng

Rủi ro tín dụng bao gồm rủi ro danh mục (Portfolio risk) và rủi ro giao dịch (Transaction risk).

Rủi ro danh mục được phân ra hai loại rủi ro nội tại (Intrinsic risk) và rủi ro tập trung (Concentration risk): Rủi ro nội tại xuất phát từ các yếu tố mang tính riêng biệt của mỗi chủ thể đi vay hoặc ngành kinh tế, rủi ro tập trung là mức dư nợ cho vay được dồn cho một số khách hàng, một số ngành kinh tế hoặc một số loại cho vay hoặc một khu vực địa lý.

Rủi ro giao dịch có 3 thành phần: rủi ro lựa chọn, rủi ro bảo đảm và rủi ro nghiệp vụ: Rủi ro lựa chọn là rủi ro liên quan đến thẩm định và phân tích tín dụng, rủi ro bảo đảm xuất phát từ các tiêu chuẩn đảm bảo, rủi ro nghiệp vụ là rủi ro liên quan đến quản trị hoạt động cho vay.

3.2 Mô hình Z- Score

3.2.1 Cơ sở lý thuyết mô hình Z-Score

Hoạt động của mọi doanh nghiệp luôn liên tục đối đầu với nhiều rủi ro khác nhau, cả rủi ro nội tại lẫn rủi ro từ thị trường như rủi ro pháp lý, rủi ro lãi suất, rủi ro tỷ giá, rủi ro lạm phát, rủi ro tín dụng, rủi ro thanh khoản, rủi ro con người, rủi ro đầu tư... Nếu không phát hiện và xử lý kịp thời các rủi ro trên, doanh nghiệp có thể rơi vào giai đoạn khó khăn, và trường hợp xấu nhất có thể dẫn đến phá sản. Nhưng vấn đề là, làm sao để đánh giá xác suất phá sản của một doanh nghiệp? Dựa vào nhân tố nào để dự đoán và cảnh báo doanh nghiệp về nguy cơ tiềm tàng ấy? Dựa trên nhu cầu đó, mô hình dự báo xác suất phá sản Z - score được giáo sư người Mỹ Edward I. Altman, trường kinh doanh Leonard N. Stern, thuộc trường Đại học New York phát triển vào năm 1968. Mô hình này được đánh giá là dự báo được một cách tương đối chính xác các công ty sẽ bị phá sản trong vòng 2 năm thông qua việc xem xét đến giá trị Z - score.

3.2.2 Công thức tính

Z - score là chỉ số kết hợp 5 tỉ số tài chính khác nhau với các trọng số khác nhau dựa trên phân tích biệt số bội MDA. Công thức Z - score ban đầu (đối với doanh nghiệp đã CPH, ngành sản xuất) như sau:

$$Z = 1,2 X1 + 1,4 X2 + 3,3 X3 + 0,64 X4 + 0,999 X5$$

Trong đó:

X1 = Vốn luân chuyển/Tổng tài sản.

X2 = Lợi nhuận giữ lại/Tổng tài sản.

X3 = EBIT/Tổng tài sản.

X4 = Giá trị thị trường của vốn CSH/Tổng tài sản.

X5 = Doanh thu/Tổng tài sản.

Nếu $Z > 2,99$: Doanh nghiệp nằm trong vùng an toàn, chưa có nguy cơ phá sản

Nếu $1,8 < Z < 2,99$: Doanh nghiệp nằm trong vùng cảnh báo, có thể có nguy cơ phá sản.

Nếu $Z < 1,8$: Doanh nghiệp nằm trong vùng nguy hiểm, có nguy cơ phá sản cao.

Qua nhiều năm nghiên cứu, chỉ số Z còn được phát triển thêm thành các mô hình mới như Z' Score (dùng cho các doanh nghiệp chưa cổ phần hóa), Z'' Score (cho các doanh nghiệp khác) và mô hình Zeta (xem xét kĩ hơn nhưng thất bại kinh doanh gần nhất),... Trong bài viết này, chúng ta chỉ xem xét mô hình Z Score cơ bản đối doanh nghiệp đã cổ phần hóa.

4. Phân tích tính hiệu quả của chỉ số qua việc tính toán và đối chiếu rủi ro của công ty Thế giới di động năm 2017

4.1 Tổng quan về công ty cổ phần thế giới di động (MWG)

Công ty Cổ phần Đầu tư Thế Giới Di Động (MWG) là nhà bán lẻ số 1 Việt Nam về doanh thu và lợi nhuận, với mạng lưới hơn 2200 cửa hàng trên toàn quốc. MWG vận hành các chuỗi bán lẻ thegioididong.com, Điện Máy Xanh, Bách Hoá Xanh. Ngoài ra, MWG đã mở rộng ra thị trường nước ngoài với chuỗi bán lẻ Bigphone tại Campuchia. Với thương hiệu mạnh, độ phủ rộng toàn quốc và việc chú tâm vào chất lượng dịch vụ, các chuỗi của MWG đã chiếm được vị thế cạnh tranh hàng đầu ở các phân khúc thị trường: chuỗi Thegioididong.com đã

đạt 43% thị phần của thị trường điện thoại 3.6 tỷ USD; chuỗi Điện Máy Xanh chiếm 30% thị phần của thị trường điện Máy 4.5 tỷ USD; trong khi đó, chuỗi Bách Hóa Xanh đang thâm nhập dần vào thị trường bán lẻ bách hóa 65 tỷ USD với tham vọng mở gần 10,000 cửa hàng, thay đổi toàn bộ thói quen của người tiêu dùng.

4.2 Kết quả và thảo luận

Kết quả

CTCP Đầu tư Thế giới di động (MWG) đã công bố KQKD hợp nhất chưa kiểm toán năm 2017, cụ thể doanh thu thuần đạt 66.340 tỷ đồng (tăng trưởng 49%) trong khi đó LNST đạt 2.207 tỷ đồng (tăng trưởng 40%). Doanh thu cao hơn 4% so với dự báo của chúng tôi, là 66.773 tỷ đồng (tăng trưởng 43%) trong khi đó LNST gần như tương đương 2.211 tỷ đồng (tăng trưởng 40%). Doanh thu tăng trưởng nhờ công ty mở thêm cửa hàng mới cộng với tăng trưởng doanh thu bình quân mỗi cửa hàng.

Năm	2017
Tổng tài sản	22,822,664
Tổng tài sản ngắn hạn	18,862,861
Lợi nhuận chưa phân phối	2,698,572
Lợi nhuận trước thuế	2,809,312
Chi phí lãi vay	233,202
EBIT	3,042,514
Giá cổ phiếu (29/12/2017)	131,000VND/cp
Số lượng cổ phiếu đang lưu hành	316,754,277
Tổng giá trị thị trường	41,494,810
Tổng nợ	16,913,747
Doanh thu thuần	66,339,804

Bảng 1: Thông tin thu nhập từ báo cáo tài chính TGDD năm 2017 (Đơn vị: Triệu)

Trong năm 2017, MWG mở thêm 121 cửa hàng TGDD, 386 cửa hàng Điện máy xanh và 237 cửa hàng Bách hóa xanh; nâng số lượng cửa hàng chuỗi TGDD lên 1.072 cửa

hàng (tăng 14%); Điện máy xanh lên 642 cửa hàng (tăng 150,8%) và Bách hóa xanh lên 283 cửa hàng (tăng 515,2%).

CÁC CHỈ SỐ ĐỂ TÍNH Z SCORE CỦA THỂ GIỚI DI ĐỘNG	Giá trị	Hệ số	Nhân hệ số
X1 (Vốn lưu động/Tổng tài sản)	0.8264	1.2	0.9917
X2 (Lợi nhuận giữ lại/ Tổng tài sản)	0.1182	1.4	0.1655
X3 (EBIT/Tổng tài sản)	0.1333	3.3	0.4399
X4 (Giá trị thị trường của vốn chủ sở hữu/ Giá trị sổ sách của tổng nợ)	2.4533	0.64	1.5701
X5 (Doanh thu/ Tổng tài sản)	2.9067	0.999	2.9038
		Z Score	6.0712

Bảng 2: Tính toán chỉ số Z score của công ty

Kết quả chỉ số Z – score cho thấy Z – score của TGDD nằm trong ngưỡng >2.99 thể hiện TGDD không có nguy cơ rủi ro về phá sản trong vòng 1 năm tới vì với Z score = 6.07 > 2.99 chênh lệch ngưỡng rất nhiều thì tiềm năng phát triển cũng như khoản dự phòng rủi ro của công ty gần như là tuyệt đối an toàn, chính xác tới thời điểm hiện tại khi thực hiện bài nghiên cứu trao đổi này (năm 2019) thì đúng như Z score đã dự báo, công ty TGDD năm 2018 tăng trưởng rất tốt và không có rủi ro phá sản. Chính vì thế, việc ngân hàng cấp tín dụng cho công ty TGDD vay là khá an toàn.

Chi tiết hơn về số liệu tình hình công ty năm 2017, MWG có tổng tài sản ngắn hạn trên 1800 tỷ, trong đó có khoản phải thu ngắn hạn trên 2765 tỷ VND, trong khi đó tổng nợ ngắn hạn là trên 1600 tỷ VND, MWG hoàn toàn có đầy đủ khả năng trả nợ cho các bên cho vay so với tiềm lực của bản thân. Mặt khác tiền mặt đầu năm chỉ khoảng 994 tỷ đã tăng lên trên 2000 tỷ vào thời điểm cuối năm cho thấy công ty khá tốt trong việc quay vòng vốn kết hợp với việc giảm chi phí đã khiến cho lợi nhuận của MWG tăng trưởng khá tốt đúng theo kế hoạch đã đặt ra.

Năm 2017, MWG đạt doanh thu thuần 66.340 tỷ đồng, tăng 48% so với năm 2016 và vượt 5% kế hoạch. Lợi nhuận sau thuế đạt 2.207 tỷ đồng, tăng trưởng 40% và hoàn

thành chỉ tiêu đề ra. Năm 2016, công ty đã hoàn thành chỉ tiêu mở rộng hệ thống với 742 siêu thị mới được khai trương, nâng tổng số siêu thị lên 1.997. Trong đó, chuỗi thegioididong.com có 1.072 siêu thị, chuỗi Điện máy Xanh có 642 siêu thị và 283 siêu thị Bách Hoá Xanh. Chính vì sự phát triển vượt bậc của hệ thống Bách hóa xanh đã khiến Doanh thu bán hàng và cung cấp dịch vụ MWG đạt mức trên 67,698 tỷ hơn năm ngoài 22,086 tỷ kết hợp với việc cắt giảm chi phí hợp lý đã giúp MWG đạt lợi nhuận sau thuế lên đến 2205,6 tỷ đồng chênh lệch khoảng 628 tỷ với năm 2016. Tóm lại với mức doanh thu tăng mạnh, quản lý chi phí ổn đã giúp MWG hoàn thành kế hoạch chỉ tiêu năm ngoài đề ra.

Thảo luận

Tất cả những yếu tố phân tích trên làm cho hoạt động kinh doanh của TGDD trong năm 2017 tuy có mở rộng đạt hiệu quả cao, ít tiềm ẩn rủi ro vì vậy chỉ số Z – score đạt mức khá cao 6.07 > 2.99. MWG hoàn toàn có triển vọng phát triển mạnh trong năm 2018.

Đúng như dự báo từ mô hình Z score thì năm 2018 TGDD đạt tăng trưởng cực tốt, doanh thu 2018 đạt 87.738 tỷ chênh lệch 20.040 so với năm 2017. Bên cạnh đó, khi bước vào năm mới (2019) thì TGDD nên phòng ngừa một số rủi ro như (1) Rủi ro tốc

độ tăng trưởng chậm lại trong tương lai khi (a) Chuỗi điện máy dần bão hòa trong 2 năm tới và (b) Mở rộng chuỗi BHX chậm hơn dự kiến không đủ duy trì tốc độ tăng trưởng như hiện tại. (2) Các khó khăn của MWG khi đẩy mạnh mở rộng chuỗi ĐMX bao gồm (a) Tìm kiếm các mặt bằng và DC phù hợp, (b) Nhu cầu trải nghiệm của người tiêu dùng tại khu vực trung tâm sẽ khắt khe hơn. Chính vì thế TGDD cần chuẩn bị một chiến lược phát triển tốt bên cạnh tiềm lực kinh tế ổn như hiện tại.

Cảnh báo của chỉ số Z – score rất hữu ích cho NHTM trong việc xác định rủi ro tín dụng của TGDD trong năm (2017) hoặc khi ngân hàng thương mại ra quyết định cấp tín dụng cho TGDD.

5. Một số đề xuất cho các NHTM VN

Dựa trên mức hiệu quả của chỉ số Z Score trong nghiên cứu trên, cùng với khả năng áp dụng rộng rãi của Z Score trong việc dự báo rủi ro tín dụng doanh nghiệp, tác giả nhận thấy tiềm năng của việc ứng dụng chỉ số tài chính này như một công cụ quản lý rủi ro tín dụng đối với hệ thống ngân hàng thương mại Việt Nam, một số đề xuất chúng ta có thể xem xét là:

Một là, đối với khách hàng là các công ty, tổ chức, Z Score sẽ là một công cụ rất hữu dụng cho các ngân hàng để thẩm định tình hình tài chính và đánh giá mức độ an toàn tín dụng, qua đó xem xét và xác định hạn mức tín dụng hợp lý, tối thiểu hóa rủi ro tín dụng và khả năng mất vốn cho vay của ngân hàng.

Hai là, nghiên cứu thêm về mô hình Z Score, mở rộng ứng dụng của mô hình tại các phòng ban và lĩnh vực khác, điều chỉnh các thông số cho phù hợp với tình hình tín dụng, tài chính của mỗi ngân hàng, tối đa hóa hiệu quả mô hình trên ngân hàng Việt Nam nói riêng và thị trường tài chính Việt Nam nói chung.

Ba là, sử dụng mô hình để phát triển những chức năng dịch vụ mở rộng như tư vấn đầu tư chứng khoán, bảo lãnh phát hành cổ phiếu,... nhằm khai thác tối đa tiềm năng có thể có từ mô hình.

Risk

6. Một số hạn chế của mô hình Z Score trong phân tích

Thứ nhất, do tính cố định về công thức của mô hình Z Score, nên mô hình này đạt mức hiệu quả khác nhau với từng công ty có tính chất hoạt động khác nhau, nó có thể không phù hợp đối với một số công ty có chỉ số tài chính đặc biệt.

Thứ hai, mô hình Z-score chỉ cho phép xác định doanh nghiệp nằm trong vùng an toàn, vùng cảnh báo hoặc vùng có nguy cơ cao. Với các doanh nghiệp được xác định nằm trong cùng một vùng rủi ro thì việc so sánh tương quan giữa các doanh nghiệp phải kết hợp với nhiều phương pháp xếp hạng khác. Thứ ba, ngoài những yếu tố trong chỉ số tài chính, còn có những yếu tố thực sự có ảnh hưởng tới hoạt động của doanh nghiệp. Đơn cử như, những rủi ro trong hoạt động có thể tăng cao do các nguyên nhân khách quan như sự thay đổi về chính sách, khủng hoảng kinh tế, khả năng quản trị doanh nghiệp... Thứ tư, mô hình Z-score được tạo dựng dựa trên phương pháp nghiên cứu phân tích thống kê. Vì vậy, mô hình Z-score rất có thể bị sai lệch khi mẫu không hoàn toàn đại diện một cách đầy đủ cho toàn bộ các cá thể tồn tại. Đặc biệt, cần chú ý lỗi loại II: Khi mô hình Z-score cho rằng doanh nghiệp nằm trong vùng an toàn nhưng thực tế nó lại tiềm ẩn rủi ro cao.

7. Kết luận.

Bài viết đã giới thiệu tổng thể về chỉ số đo lường rủi ro phá sản Z Score, qua tính toán áp dụng chỉ số này cho Thế giới di động, tác giả đánh giá cao tính chính

xác và thực tế của mô hình này trong việc đo lường rủi ro phá sản của các doanh nghiệp nói chung và rủi ro tín dụng của các ngân hàng nói riêng, qua đó đề xuất một số phương pháp để ứng dụng chỉ số tài chính này trong hệ thống ngân hàng thương mại Việt Nam. Tuy nhiên, cần để ý một số hạn chế còn tồn tại của mô hình như: khả năng bao quát từng doanh nghiệp đặc trưng còn thấp, chưa tính đến các nhân tố vĩ mô về chính sách, khủng hoảng kinh tế,... để có cách áp dụng tốt, khai thác tối đa điểm mạnh và hạn chế tối thiểu điểm yếu của mô hình.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Dương, N. T. (n.d.). PHÂN TÍCH RỦI RO TRONG HOẠT ĐỘNG NGÂN HÀNG
- [2] Nga, N. T. (2018). Phân tích rủi ro phá sản trong các công ty bất động sản niêm yết trên thị trường chứng khoán Việt Nam. Đại học kinh tế quốc dân.
- [3] Nguyễn Phúc Cảnh, V. X. (2014). Ứng dụng mô hình Z-score vào quản lý rủi ro tín dụng ngân hàng thương mại VN. UEF
- [4] Asset/Liability-Management Benchmark Study: Analysis of a PWC survey 2006
- [5] Bellovary J., Giacomino D., Akers M. (2007), "A Review Bankrupt Prediction Studies: 1930 To Present", Journal of Finance Education, Vol. 33
- [6] Cihak M., Hesse H. (2008), Islamic Banks And Financial Stability: An Empirical Analysis, IMF working paper

GÓC SINH VIÊN:

BẠN ĐÃ BIẾT GÌ VỀ KHOA TÀI CHÍNH NGÂN HÀNG

Đỗ Lê Thu Hằng – K18404A

Vũ Thụy Hồng Phước – K18404C

CFO THE CHALLENGE

The Challenge tổ chức lần đầu tiên năm 2014, đến nay đã được 4 mùa. Là một cuộc thi học thuật về lĩnh vực kinh tế - tài chính dành cho sinh viên đang theo học ngành Tài chính - Ngân hàng, kế toán, kiểm toán, quản trị kinh doanh tại các trường đại học, cao đẳng thuộc khối ngành kinh tế, tài chính trên địa bàn TP.HCM. Trải qua 3 năm tổ chức thành công, Câu lạc bộ Tài Chính - Ngân Hàng vinh hạnh tổ chức Cuộc thi CFO The Challenge Lần IV 2018 với chủ đề " Bản lĩnh CFO tương lai " đã quy tụ hơn 1500 thí sinh từ các trường Đại học trên toàn thành phố, cùng tham gia tranh tài tại CFO The Challenge 2018, chính thức mang ngọn lửa nhiệt huyết quy tụ trở lại, tạo nên một mùa thi đầy lôi cuốn, hấp dẫn và chất lượng, với sứ mệnh dẫn dắt những niềm đam mê và khát khao chinh phục, giúp đánh thức tiềm năng bên trong con người bạn, đồng hành cùng bạn trên chặng hành trình khẳng định bản lĩnh của một CFO tương lai. Và cuối cùng, kết quả chung kết cho cuộc ngôi vị TÂN QUÁN QUÂN Cuộc thi CFO The Challenge IV 2018 đã thuộc về bạn Lê Thị Thùy Ngân - sinh viên khoa Tài Chính - Ngân hàng - Trường ĐH Kinh Tế - Luật - ĐHQG TP.HCM. Về nhì chung cuộc, bạn Trần Quốc Văn Chương đã mang vinh quang về cho Trường ĐH Ngoại Thương TP.HCM. Và đồng giải ba cuộc thi là 2 thí sinh xuất sắc: Hồ Thị Như Quỳnh - Sinh viên trường ĐH Kinh Tế - Luật - ĐHQG TP.HCM, Phạm Hoàng Ân - Sinh viên trường ĐH Kinh tế TP.HCM. Trong suốt 1 tháng diễn ra cuộc thi, bên cạnh các vòng thi theo mức độ từ dễ đến khó với nhiều hình thức đa dạng, Câu lạc bộ Tài Chính - Ngân Hàng còn phối hợp với các đơn vị đồng hành tổ chức những sự kiện bên lề cuộc thi. Buổi Minitalk " BROTHER- ANH LÀ AI ? " với sự đồng hành của phòng giao dịch số 1 - Team Rượu Chưng - công ty Cổ phần Chứng khoán MB (MBS) và buổi Hội thảo " M&A - XU HƯỚNG VÀ TIỀM NĂNG " cùng chị Trần Thị Thanh Thủy - Trưởng phòng Pháp

lý và thu hồi nợ Công ty Tài chính Home Credit Việt Nam, cả hai sự kiện đã mang đến cho các bạn sinh viên 1 cái nhìn sâu rộng và mới mẻ hơn về lĩnh vực tài chính, từ đó có thể ứng dụng vào thực tiễn như những hiểu biết cần có cho công việc say này. Với mong muốn mang đến cho các bạn sinh viên Kinh Tế một sân chơi học thật bổ ích, ứng dụng lý thuyết vào thực tiễn, tính va chạm cao, trau dồi thêm kỹ năng, năng lực và kiến thức, Câu lạc bộ Tài chính - Ngân hàng thuộc khoa Tài chính - Ngân hàng và tập thể giảng viên khoa Tài chính - Ngân hàng - Trường ĐH Kinh tế - Luật luôn nỗ lực không ngừng và cố gắng hơn bao giờ hết để mang đến cho các bạn sinh viên trong và ngoài trường một điểm dừng chân chuyên nghiệp, vừa học vừa chơi, là bàn đạp vững chắc cho những khao khát, bản lĩnh mới sau này được vươn cao, vươn xa hơn nữa. Sắp tới sẽ là mùa V diễn ra từ tháng 3 và kết thúc cuối tháng 4 năm 2019. Hứa hẹn sẽ đem đến cho các bạn yêu thích lĩnh vực kinh tế - tài chính nhiều điều hấp dẫn, thú vị.

GSB " NẾU TÔI LÀ THỐNG ĐỐC NGÂN HÀNG TRUNG ƯƠNG "

"Nếu tôi là thống đốc ngân hàng Trung ương" là một cuộc thi quy mô - bổ ích - sáng tạo do Đoàn khoa Tài chính ngân hàng tổ chức. Sân chơi này dành cho tất cả các bạn sinh viên khối ngành kinh tế có đam mê về ngân hàng. Muốn trở thành thống đốc ngân hàng tương lai. Vào sáng ngày 14/10/2017, tại Hội trường A, ĐH Kinh tế - Luật đã diễn ra lễ khai mạc cuộc thi "Nếu tôi là Thống đốc Ngân hàng Trung ương 2017" và Talkshow " Sinh viên và làm việc Ngân hàng" do Đoàn khoa Tài chính - Ngân hàng tổ chức. Tham dự lễ khai mạc cuộc thi và Talkshow có sự góp mặt của đại diện đơn vị tài trợ cùng quý thầy cô giảng viên khoa và các diễn giả có chuyên môn cao trong ngành với 300 sinh viên thuộc khối ngành kinh tế và có niềm yêu thích Tài chính - Ngân hàng của các trường Đại học trên địa bàn TP.HCM. Trải qua một khoảng thời gian dài chuẩn bị

với sự đầu tư kĩ lưỡng “Nếu Tôi là Thống đốc Ngân hàng Trung ương 2017” đã khởi động và nhận được nhiều phản hồi tích cực phía các bạn sinh viên của trường Đại học trên địa bàn TPHCM, tạo ra một dấu ấn vô cùng mạnh mẽ. Sau gần 2 tuần đặt bàn tại các trường Đại học, Cao đẳng BTC cuộc thi đã thu về hơn 1400 thí sinh toàn thành phố đăng kí tham dự cuộc thi, gần 1200 lượt truy cập online và 300 thí sinh tham dự vòng offline. Trong buổi Talkshow “Sinh viên và làm việc ngân hàng” ngoài việc được giao lưu trao đổi, các bạn sinh viên còn được nghe những lời chia sẻ hết sức chân thành từ các thầy cô trong khoa Tài chính – Ngân hàng, trường Đại học Kinh tế - Luật và khách mời đến từ các tổ chức doanh nghiệp. Buổi hội thảo đã diễn ra hết sức sôi nổi, các sinh viên thay nhau đặt ra những câu hỏi, thắc mắc rất hay về chuyên môn cũng như định hướng nghề nghiệp của ngành Tài chính – Ngân hàng và được sự giải đáp hết sức rõ ràng và bổ ích của các thầy cô và khách mời. Thông qua chương trình, các bạn sinh viên sẽ có được lượng kiến thức chuyên môn và định hướng rõ ràng để tiến xa hơn trong lĩnh vực của mình hơn.

TÌNH NGUYỆN FIRE

Tình nguyện FIRE do Liên Chi hội khoa Tài chính ngân hàng tổ chức ra đời năm 2016. Là một hoạt động tình nguyện đầy ý nghĩa thu hút các bạn sinh viên Trường Đại học Kinh tế- Luật tham gia, với mong muốn đem lại hơi ấm cho các em nhỏ bị khuyết tật và mồ côi, nhằm xoa dịu nỗi đau, mặc cảm thân phận để các em có thêm nghị lực, niềm tin vươn lên trong cuộc sống hướng đến những giấc mơ tương đẹp, những tương lai sáng ngời. Những “ngọn lửa” mang đầy hơi ấm tình người ấy thắp lên một cách thầm lặng: LỬA CỦA TUỔI TRẺ. LỬA TRAO YÊU THƯƠNG. LỬA THẮP SÁNG CỘNG ĐỒNG. BURNING FIRE!!! Mùa đầu tiên, “Chiến dịch thắp sáng cộng đồng Fire I” có mặt ở các địa điểm: Trung tâm nuôi dạy, hướng nghiệp cô nhi khuyết tật Kỳ Quang 2 (Gò Vấp), Trung tâm bảo trợ trẻ em Thị Nghè (Bình Thạnh) và thị trấn Cần Thạnh (Cần Giờ). Mùa thứ hai, “Chiến dịch thắp sáng cộng đồng Fire II” có mặt ở các địa điểm: khu vực đô thị ĐHQG-HCM và Vĩnh Long. Đúng với tinh thần của “ngọn lửa” trước và sau khi lên đường các chiến sĩ tình nguyện đã tham gia các hoạt động như : gây quỹ, tặng

cho các em nhỏ ,người vô gia cư những phần cháo, phần sữa, giao lưu với các anh bộ đội,... Mỗi chúng ta đều ta những ngọn lửa đầy hơi ấm tình người ấy, “Lá lành đùm lá rách” Trao yêu thương chúng ta sẽ không mất gì mà còn được nhận lại nhiều hơn thế với những lợi ích mà chúng ta không ngờ tới: Trở thành người dễ thấu hiểu , cảm thông với người khác, học hỏi được nhiều kỹ năng mới, trở thành một phần của cộng đồng, có những kinh nghiệm mới giúp ích cho bản thân. FESE – SÀN GIAO DỊCH CHỨNG KHOÁN ẢO Sàn Giao dịch Chứng khoán ảo FESE – Faculty of Economics Stock Exchange (FESE Group) ra đời vào ngày 6 tháng 11 năm 2004. Là một sàn chứng khoán ảo đầu tiên trong khối ĐHQG, thuộc trường Đại học Kinh tế – Luật. Khi bối cảnh thị trường chứng khoán Việt Nam mới bước vào năm thứ năm hoạt động với nhiều khó khăn và thách thức, bắt kịp xu hướng cùng với niềm đam mê về tài chính chứng khoán, một nhóm đội ngũ sinh viên trong trường đã cho đũa con tinh thần FESE ra đời. Những bước đầu còn nhiều chông gai, nhưng dần đã trở thành sân chơi mô phỏng tài chính hiện đại và chuyên nghiệp. Mục đích của sàn giao dịch chứng khoán ảo FESE là xây dựng một sân chơi tài chính chứng khoán dành cho sinh viên, mô phỏng thị trường chứng khoán Việt Nam; đồng thời thử nghiệm những phương thức hoạt động theo thông lệ quốc tế, có khả năng triển khai áp dụng ở Việt Nam trong tương lai. Xây dựng một cộng đồng sinh viên đam mê tài chính, chứng khoán trên khắp cả nước. Là môi trường rèn luyện kỹ năng sống, kỹ năng tổ chức, quản lý cho thành viên Ban tổ chức. Là nơi ươm mầm, nuôi dưỡng nguồn nhân lực chất lượng cao cho các tổ chức, doanh nghiệp. FESE gồm 3 ban: ban chiến lược, ban media, ban nội dung Với phương châm “Học thật – Chơi thật – Trải nghiệm thật”, FESE đã thu hút hơn 50.000 SV quan tâm và tham gia chương trình. Qua sự đón nhận nồng nhiệt của các bạn sinh viên lẫn sự nhiệt tình từ Ban tổ chức, FESE đã đạt được nhiều thành tích nổi bật. Những thành công ấy phần nào đã giúp FESE GROUP nâng tầm ảnh hưởng quan trọng không những đối với các bạn sinh viên ở trường ĐH Kinh tế – Luật mà còn đối với sinh viên hai miền Nam – Bắc. FESE đối với các bạn sinh viên là một sân chơi học thuật, một môi trường cung cấp kiến

thức và trải nghiệm thật đến từng giây phút. Để các bạn có được những kiến thức thực tế song song với thực hành, ứng dụng mà ắt hẳn có lẽ sách vở vẫn chưa thể ghi chép đầy đủ

CHUYÊN SAN

KINH TẾ TÀI CHÍNH NGÂN HÀNG

Chuyên san Kinh tế Tài chính – Ngân hàng hoạt động theo mô hình sinh viên làm chủ với sứ mệnh tạo môi trường học thuật cho sinh viên học hỏi, chia sẻ kinh nghiệm, kiến thức về các lĩnh vực kinh tế, tài chính, ngân hàng. Với vai trò là tờ báo chuyên ngành của sinh viên Khoa Tài chính – Ngân hàng, chuyên san tạo điều kiện hỗ trợ, trang bị kiến thức, nâng cao khả năng phân tích, nhìn nhận vấn đề kinh tế dưới góc nhìn sinh viên, đưa ra những thông tin khách quan, đánh giá vấn đề từ những kiến thức đã được học của mình. Ngoài ra, các hoạt động tổ chức chương trình, cuộc thi giúp các thành viên có thể phát triển toàn diện các kỹ năng mềm cần thiết cho một sinh viên. Vượt qua những khó khăn ban đầu khi mới thành lập, Chuyên san đã cho ra mắt số báo đầu tiên này vào tháng 09/2011 nhân dịp khai giảng năm học mới, với số lượng 1000 bản, phát hành miễn phí cho sinh viên Khoa Tài chính – Ngân hàng cũng như sinh viên toàn trường Đại học Kinh tế - Luật, bước đầu nhận được những phản hồi tích cực từ các bạn sinh viên cũng như giảng viên. Với phương hướng là sân chơi học thuật dành cho sinh viên, do sinh viên làm chủ, chuyên san sẽ phát triển không chỉ riêng trong trường Đại học Kinh tế – Luật mà sẽ phát triển ra các trường đại học trong khu vực TP.HCM. Sau 8 năm hoạt động, từ những số báo đầu tiên chuyên san đã mang đến cho bạn đọc những góc nhìn đa chiều về nền kinh tế Việt Nam từ lúc mới chập chững còn gặp nhiều thách thức, khó khăn ở phía trước đến khi có những bước đầu thành công về hệ thống ngân hàng, thị trường chứng khoán, bất động sản, thuế,...qua 17 số báo đã phát hành:

Ấn phẩm số 1: Chủ đề “ Kinh tế Việt Nam khó khăn phía trước” ra mắt vào tháng 09/2011.

Ấn phẩm số 2: Chủ đề “ Tổng kết Kinh tế Việt Nam 2011” ra mắt vào tháng 01/2012.

Ấn phẩm số 3: Chủ đề “ Kinh tế Việt Nam 2012- thách thức vẫn còn đó” ra mắt vào tháng 04/2012.

Ấn phẩm số 4+5: (Số đặc biệt gắn với kỉ niệm

10 năm thành lập khoa Tài chính - Ngân hàng): Chủ đề “ Cận cảnh doanh nghiệp Việt Nam” ra mắt vào tháng 11/ 2012.

Ấn phẩm số 6: Chủ đề “ Góc nhìn đa chiều các chính sách kinh tế 2012” ra mắt vào tháng 03/2013.

Ấn phẩm số 7: Chủ đề “ Phát triển bền vững hệ thống Ngân hàng” ra mắt vào tháng 09/ 2013.

Ấn phẩm số 8: Chủ đề “ Phát triển Ngân hàng đầu tư” ra mắt vào tháng 12/2013.

Ấn phẩm số 9: Chủ đề “ Mô hình tập đoàn kinh tế thành công hay thất bại” ra mắt vào tháng 05/2014.

Ấn phẩm số 10: Chủ đề “ Thị trường chứng khoán Việt Nam - Vững bước phát triển” ra mắt vào tháng 09/2014.

Ấn phẩm số 11: Chủ đề “ Luật thuế - Lối đi nào cho doanh nghiệp” ra mắt vào tháng 01/2015.

Ấn phẩm số 12: Chủ đề “Chính sách tài chính, rủi ro và hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp” ra mắt vào tháng 05/2017.

Ấn phẩm số 13: Chủ đề “Chính sách tiền tệ, chứng khoán và bất động sản” ra mắt vào tháng 10/2017.

Ấn phẩm số 14: Chủ đề “ Bức tranh Kinh tế Tài chính 2017” ra mắt vào tháng 12/2017.

Ấn phẩm số 15: Chủ đề “ Triển vọng Kinh tế Tài chính năm 2018” ra mắt vào tháng 05/2018.

Ấn phẩm số 16: Chủ đề “ Công nghệ số và phát triển tài chính toàn diện ở Việt Nam” ra mắt vào tháng 08/ 2018.

Ấn phẩm số 17: Chủ đề “ Thuế tài sản và tác động của thuế tài sản đến thị trường bất động sản Việt Nam” ra mắt vào tháng 12/2018.

Tất cả các số báo ấy đều là sự nỗ lực của các thành viên Chuyên San Kinh tế Tài chính – Ngân hàng. Đó là sự cống hiến của đội ngũ ban biên tập là những thành viên giàu nhiệt huyết, muốn mang đến cho bạn đọc những điều hay bổ ích cho việc học tập cũng như là một nguồn tài liệu giúp các bạn sinh viên trong việc nghiên cứu. Chúng tôi sẽ cố gắng thật nhiều để phát triển Chuyên san ngày càng lớn mạnh, mang đến nhiều số báo nhất có thể. Chuyên san Kinh tế Tài chính – Ngân hàng với số báo 18 mang chủ đề: “ TRIỂN VỌNG KINH TẾ VIỆT NAM TRONG BỐI CẢNH CHIẾN TRANH THƯƠNG MẠI MỸ - TRUNG” hy vọng sẽ thu hút sự quan tâm của bạn đọc với chủ đề này. Sau cùng, xin chân thành cảm ơn tất cả các bạn đã đồng hành cùng Chuyên san kinh tế tài chính ngân hàng trong suốt thời gian qua nhé!

CÓ THỂ BẠN CHƯA BIẾT

CHIẾN LƯỢC NẮM BẮT THỊ TRƯỜNG CỦA COCA-COLA

Phương Trang K184020183
Thu Hiền K184020203

1. Sơ lược về Coca-Cola

Coca-Cola (gọi tắt là Coke) là một thương hiệu nước giải khát nổi tiếng toàn cầu, được hơn 94% dân số thế giới biết đến. Công ty Coca-Cola được thành lập vào năm 1892 với sản phẩm hàng đầu là CocaCola. Sự thành công của Coca-Cola đến từ việc xây dựng thương hiệu và chiến lược nắm bắt thị trường thông minh, đánh vào tâm lý người tiêu dùng và phù hợp với văn hóa của từng quốc gia mà Coca-Cola đặt chân tới. Coca-Cola là một trong số ít công ty dành một số tiền lớn tương đương chi phí sản xuất cho các hoạt động marketing đánh bóng tên tuổi. Bởi vì bản chất hương vị các sản phẩm là không thay đổi nên Coca-Cola rất thường xuyên cho ra mắt những hương vị mới như Cola gừng, chanh..., Fanta cam, dâu..., Sprite, Soda chanh... cùng với những phiên bản Limited bắt mắt. Bên cạnh đó là hàng loạt các chiến dịch quảng cáo « khủng » như Happy ID, Shake a Coke, King of the Recycle, Move to the Beat...

2. Chiến lược « Địa phương hóa »

Coca-Cola theo đuổi chiến lược địa phương hóa. Tức là, tại mỗi thị trường khác nhau, tùy theo khẩu vị, sở thích, văn hóa... mà Coca-Cola sẽ có những thay đổi trong chiến lược sản phẩm, marketing mix sao cho thích hợp.

2.1 Coca-cola tại Mỹ

Ngay từ những ngày đầu thành lập, Coca-Cola xây dựng thương hiệu và tự làm mình khác biệt bằng cách xây dựng hình ảnh là một loại thức uống đại diện cho nước Mỹ, phong cách Mỹ và con người Mỹ. Câu slogan nổi tiếng "Always Coca-cola" cùng các hoạt động quảng cáo đã giúp tạo dựng và giữ vững sự trung thành thương hiệu. Trên thực tế, trong các cuộc khảo sát, người dùng thích vị của Pepsi- đối thủ trực tiếp và đáng gờm nhất của Coca-cola hơn. Tuy nhiên, nếu được chọn giữa lon Pepsi và lon Coke, số lượng người chọn Coca vẫn đông hơn. Nguyên nhân người tiêu dùng chọn Coca-cola không chỉ bởi hương vị mà còn bởi tất cả những yếu

tố tích cực khác liên quan như bao bì, logo, màu sắc thiết kế, kỷ niệm với Cocacola, tuổi thơ, quảng cáo,... Rõ ràng là, Coca-cola đã làm rất tốt trong công cuộc xây dựng một thương hiệu được yêu thích và có sự trung thành.

2.2. Coca-cola tại Mexico

Tại Mexico, nhận thấy hơn 70% người dân thừa cân và hơn 1/3 bị béo phì, hãng đã tung ra sản phẩm Diet Coke cùng các chiến dịch tuyên truyền dinh dưỡng an toàn, bảo vệ sức khỏe người tiêu dùng Mexico, phòng chống tiểu đường và béo phì. Chiến dịch này đã giúp Coca Cola tiêu thụ một lượng lớn nhãn hiệu Diet Coke của hãng. Coca Cola tài trợ cho giải bóng đá World cup, đồng thời trở thành thương hiệu cung cấp nước uống cho giải đấu. Trong những đoạn video quảng cáo của hãng ở Mexico, công ty giới thiệu nét văn hóa ẩm thực đường phố cùng nhãn hiệu Coca Cola trên các bảng hiệu ở các quán ăn. Ngoài ra, các lễ hội nhảy múa hay ngày hội bóng đá đều có sự xuất hiện của Coca Cola. Công ty đã tạo thành làn sóng đội tuyển quốc gia Mexico. Người Mexico sống trong âm nhạc, lễ hội, họ rất vui vẻ và thân thiện. Chính vì vậy, các video quảng cáo của hãng luôn có hình ảnh người dân nhảy múa, nếp sống vui vẻ, hòa nhã giữa con người với nhau, dễ dàng đi vào lòng người tiêu dùng Mexico. Âm nhạc cho các đoạn clip quảng cáo Coca Cola Mexico mang âm hưởng vui tươi, sôi động hoặc là âm nhạc truyền thống của đất nước này.

2.3 Coca-cola tại Peru

Coca-cola được đánh giá là doanh nghiệp nước ngoài có hoạt động tốt nhất tại Peru. Khiến cho Coca-cola không còn mang hình ảnh của một thức uống Mỹ tại Peru nữa mà thay vào đó, họ chấp nhận Coca-cola như thức uống của họ. Có một sự thật thú vị là: người dân Peru, mặc dù tự hào về đất nước họ, song lại có chỉ số hạnh phúc thấp nhất Mỹ Latin. Coca-cola còn phát hiện ra rằng: không ai cười khi chụp hình làm CMND, dù rằng Luật Pháp Peru không hề cấm. Dựa vào insight đắt giá

này, một ý tưởng rất đơn giản nhưng vô cùng đột phá đã được đưa ra : “Happy ID”. Bằng cách tặng chai Cocacola miễn phí cho những ai chụp ảnh khi đang cười tại các booth chụp tự động, hãng này đã lôi kéo rất đông người dân, nhất là các bạn trẻ biến CMND nhằm chèn thành Happy ID, tấm CMND có bức ảnh cười.

2.4 Coca-cola tại Trung Quốc

Một trường hợp điển hình khác là Trung Quốc, ở đây, Coca-Cola có tên là Ke Kou Ke Le, có nghĩa là có thể ăn, tốt để ăn. Hãng áp dụng bao bì mới, trên bao bì in hình những ngôi sao trẻ của Trung Quốc, bao bì liên quan đến các lễ hội truyền thống(như Tết Nguyên Đán) hoặc những sự kiện quan trọng tại Trung Quốc(Olympic Bắc Kinh). Quảng cáo của Coca-Cola ở Trung Quốc thay đổi nhân vật chính của nó phổ biến ở địa phương Mỹ “ Santa Claus ” thành hai trẻ em mặc trang phục Trung Quốc và cũng đã thêm khá nhiều yếu tố Trung Quốc, tập trung vào sự biểu hiện của triết lý “Gia đình là đầu tiên” và hướng đến hài hòa. Hơn nữa “Dragon” , “ cắt giấy ”, và biểu tượng khác của văn hóa Trung Quốc thường xuất hiện trong các quảng cáo. - Trong những năm qua, màu đỏ của Coca-Cola rất được chú ý trên thế giới. Rất nhiều lý do góp phần thành công của nó, nhưng là một trong những thành công nhất trong tiếp thị thương hiệu trên thế giới, các yếu tố chính của sự thành công là giao tiếp xuyên văn hóa, nội địa hóa.

2.5 Coca-cola tại Việt Nam

Từ năm 1960, Coca-Cola được biết đến tại Việt Nam. Cơ cấu dân số Việt Nam là dân số trẻ nên bao bì các sản phẩm và quảng cáo của Coca-Cola mang phong cách năng động, trẻ trung và nóng bỏng. Hãng không ngừng tung ra các chương trình khuyến mại, các trò chơi dự thưởng như : « Bật nắp sập đôi – Trúng đã đòi » ,hay những chương trình khác với việc ghép đôi nắp chai hay khoen lon để trúng thưởng. Những chương trình này đã đánh trúng tâm lý của giới trẻ và người tiêu dùng Việt Nam. Bằng các chiến lược Marketing phù hợp với từng thời điểm, Coca-Cola đã giữ cho mình một vị trí vững chắc trong lòng người tiêu dùng thế giới nói chung và Việt Nam nói riêng. Dù rằng hãng phải thường xuyên chi trả những khoản tiền lớn cho các chiến dịch, quảng cáo và thiết kế bao bì sản phẩm mới. Nhưng những gì mà chúng mang lại cho Coca-Cola là hoàn toàn xứng đáng.

AMAZON - CÔNG TY NIÊM YẾT LỚN NHẤT THẾ GIỚI ĐỔ BỘ VÀO VIỆT NAM: CUỘC “ĐỔ BỘ” THẬT SỰ SẼ DIỄN RA?

Nguyễn Thị Lan K184010024
Nguyễn Hoàng Yến K184081093

Hàng loạt các sàn giao dịch thương mại điện tử lớn như Shopee, Tiki, Lazada, Sendo... đang trở nên phổ biến và dần khẳng định vị thế nhất định tại thị trường Việt Nam trong những năm trở lại đây. Chứng kiến miếng mồi béo ngậy được chia cho những cái tên gần như vô danh trên thị trường quốc tế, Amazon dường như đang thể hiện nhiều động thái nhắm nhe miếng mồi thơm ngon này. Đỉnh điểm về tin “Amazon - “đế chế” tỷ USD của ngành xuất bản toàn cầu đã đổ bộ vào Việt Nam?” đã thực sự bùng nổ và tốn không ít spotline vào quý 1 năm 2018. Thực hư của câu chuyện này ra sao? Đây là cơ hội và thách thức khiến Amazon trở nên chùng bước trước khi tiếp cận với thị trường năng động này?

1.1. AMAZON và mức độ tiềm năng tại thị trường Việt

1.1 Amazon - Mức ảnh hưởng toàn cầu?
Amazon.com được biết đến là một công ty thương mại điện tử và điện toán đám mây hàng đầu nước Mỹ và toàn thế giới được thành lập bởi Jeff Bezos. Trang web amazon.com bắt đầu như là một hiệu sách trực tuyến, tiếp tục phát triển mạnh mẽ đến kinh ngạc khi chiếm gần 80% thị phần sách online tại Bắc Mỹ và châu Âu trong 10 năm đầu. Ngày nay, Amazon đã trở thành tập đoàn lớn nhất thế giới trong lĩnh vực thương mại điện tử, dựa trên giá trị niêm yết thị trường, vượt qua những đối thủ nặng ký đầy kinh nghiệm như Microsoft, Apple, hay nhiều công ty khác trong lĩnh vực công nghệ.

Không chỉ thiên về lĩnh vực thương mại điện tử, cái tên Amazon còn trở nên vượt trội bởi các sản phẩm như máy tính bảng kindle, hệ thống điện toán đám mây, dịch vụ stream

nhạc hay thậm chí cả phần mềm trợ lý ảo Amazon Echo - mua sắm chỉ cần bằng lời nói. Trợ lý ảo nhận diện giọng nói Alexa của Amazon là con gà đẻ trứng vàng khi chiếm tới 60% thị phần ở Mỹ. Ảnh: akashtablet.com. Ông Galloway, giảng viên Đại học New York môn Marketing và là tác giả của cuốn sách "The Four" so sánh những chiến lược kinh doanh của 4 gã khổng lồ Amazon, Apple, Facebook và Google: "Trong 3 cuộc chiến khốc liệt nhất, về nhận diện giọng nói, trí tuệ nhân tạo và truyền thông, Amazon đang thắng trên cả 3 chiến trường này. Nếu có một người sẽ bứt tốc vượt ra khỏi nhóm 4 tập đoàn này, thì đó chỉ có thể là Amazon".

1.2. Amazon - bước đầu thăm dò thị trường Việt Nam?

Theo Cục Xúc tiến thương mại, Amazon đã triển khai trực tiếp với bộ phận Amazon Global Selling (bộ phận bán hàng toàn cầu) với nhiệm vụ hoạt động thường xuyên mở rộng các thị trường cung ứng hàng hóa cho sàn TMĐT Amazon.com. Điều này đồng nghĩa với việc các doanh nghiệp Việt Nam có thể cung ứng hàng hóa trên sàn Amazon.com để tiếp cận hơn 300 triệu tài khoản khách hàng của Amazon trên toàn cầu. Đối tượng là giới trẻ (học sinh, sinh viên)... Với sự đổi mới ngày một hiện đại và tiện lợi của khoa học công nghệ, các phương thức giao dịch và thanh toán trực tuyến nhanh chóng và tiện lợi đang rất được ưa chuộng. Đặc biệt, nhóm độ tuổi 15-24 chủ yếu là học sinh sinh viên trở thành nhóm đối tượng được ưu tiên số 1 của các phương thức thương mại điện tử. Lý do người tiêu dùng chọn Amazon? Lượng hàng hóa đa dạng, đầy đủ với chất lượng cao là 3 lí do được liệt kê nhiều nhất trong nhiều cuộc phỏng vấn. Ngoài ra, những ưu điểm nổi bật của Amazon bao gồm: chất lượng người bán từ mức trung bình tốt trở lên do được hệ thống quản lí người bán của Amazon theo sát một cách nghiêm ngặt; Hàng hóa mới lạ từ nước ngoài, điểm khiến giới trẻ quan tâm và dễ bị thu hút;... Khác với nhiều sàn thương mại điện tử khác, Amazon có 2 cơ chế phản hồi cho khách hàng. Loại phản hồi đầu tiên chính là những lời bình luận được đặt ở bên cạnh cuốn sách, là nơi mọi người có thể nhận xét về cuốn sách, họ có yêu thích cuốn sách không và đưa vào cả những thông tin họ cho là có ích.

Một loại phản hồi khác ở Amazon mà bạn cần biết là đánh giá người bán. Những ngôi sao được hiển thị ngay bên cạnh tên của người bán sách

2. Thách thức.

Tiki, Shopee, Lazada... hay nhiều trang mua sắm trực tuyến đã có mặt tại Việt Nam từ lâu và đang rất được ưa chuộng. Chất lượng và dịch vụ của những trang web này đã phần nào khẳng định được độ tin cậy trong nhiều năm qua. Đặc biệt, những trang bán hàng nội bộ này thực sự rất am hiểu về thị hiếu khách hàng, xây dựng được một bộ phận chăm sóc khách hàng hiệu quả với mức phí phải chăng. Kinh nghiệm mua hàng trên Amazon... Kể cả những nhận xét của khách hàng hay phản hồi về tác giả thì đều mang tính lạc quan. Một người bán có 96% ý kiến đánh giá tích cực sẽ được xếp loại 5 sao ở bên cạnh tên của họ chứ không cần phải 100%. Cần phải xem thêm cả nhận xét bình luận để xem rõ tiêu cực như thế nào, rất có thể trong số ít nhận xét tiêu cực lại có những vấn đề như: "Chậm giao hàng", "không nhận được sản phẩm"...

Amazon sẽ cung cấp tất cả các hình thức của cuốn sách hiện có. Nhiều khi có thể mua những bản bìa cứng (Hardcover) đã sử dụng mà giá còn rẻ hơn so với bìa mềm (Paperback), do nhu cầu bán thanh lý các bản bìa cứng với giá rẻ hơn từ người bán.

Với nội dung không thay đổi, có những cuốn sách tái bản chủ yếu chỉ thay đổi về trang bìa, thay đổi một chút lời mở đầu, kết luận, như vậy nên lựa chọn để có thể tiết kiệm đến hơn 5\$ cho mỗi cuốn sách cũ hơn.

3. Kết luận.

Cách tiếp cận vào thị trường Việt Nam nói riêng giữa những "ông lớn" TMĐT toàn cầu như JD.com, Alibaba hay Amazon gần như tương tự ở những bước đầu. Tuy nhiên, cách thức Amazon trực tiếp nhúng tay vào thị trường Việt Nam vẫn là câu hỏi chưa có đáp án. Tại thị trường Đông Nam Á nói chung và Việt Nam nói riêng, Amazon rõ ràng đã chậm hơn một bước. Nhưng nhờ vào chất lượng sản phẩm và dịch vụ đáng tin cậy, có thể nói Amazon là cái tên có sức uy hiếp mạnh mẽ.

Thị trường doanh nghiệp nội địa Việt Nam có lợi thế cạnh tranh rõ rệt nhờ vào tính linh hoạt và năng động đáp ứng nhu cầu đa dạng của khách hàng. Đây được xem là thời điểm quan trọng để các sàn TMĐT Việt Nam thay đổi tiến bộ hơn để khẳng định vị trí và chuẩn bị cho hàng loạt cơn bão cạnh tranh đang đe dọa ở phía trước.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

[1]<http://cafebiz.vn/amazon-do-bo-viet-nam-co-hoi-lam-giau-danh-cho-nhung-nguoi-hieu-luat-20190118153308171.chn>

[2]<https://vnexpress.net/kinh-doanh/amazon-chinh-thuc-do-bo-vao-viet-nam-3719075.html>

[3]<https://vtv.vn/kinh-te/amazon-do-bo-vao-viet-nam-co-hoi-dua-hang-hoa-viet-ra-thi-truong-the-gioi-20190117091010869.htm>

[4]<https://giaonhan247.vn/amazon-la-gi.html>

Sự cố của Ethereum và tương lai của hợp đồng thông minh

Nguyễn Lê Thiện Hiếu

K154040425

1. Ethereum – Bitcoin 2.0

Theo Nathaniel Popper, tác giả cuốn sách DIGITAL GOLD, “Ethereum giống như là một bản nâng cấp của Bitcoin với khả năng làm những điều mà Bitcoin không thể”. Mục đích của Ethereum không chỉ là tạo ra một loại cryptocurrency mới mà còn là một hệ thống siêu máy tính toà cầu có khả năng giải đáp những vấn đề phức tạp, một hệ sinh thái tài chính phân tán của riêng mình. Hợp đồng thông minh (Smart contract) là một tính năng mang tính cách mạng mà công nghệ blockchain mang lại và được thực thi tốt nhất hiện nay bởi hệ thống Ethereum. Về cơ bản, hợp đồng thông minh là một hợp đồng được thực thi một cách hoàn toàn tự động một khi các điều khoản được thoả mãn dựa trên hệ thống blockchain nhằm mục đích bảo mật và tham chiếu. Hiện tại, hợp đồng thông minh đã được ứng dụng trong các dịch vụ tài chính, quản lý, chuỗi cung ứng...

2. Lợi ích của hợp đồng thông minh:

- . Tự động hóa: không còn phải phụ thuộc vào nhà môi giới, luật sư hay bất kì ai khác.
- . Uy tín: Tài liệu của bạn được mã hóa trên một sổ cái chung (blockchain) không thể bị thất lạc.
- . Backup: nhờ vào công nghệ blockchain, tất cả những người tham gia vào mạng lưới đều có lưu trữ lại (backup) tài liệu của mọi giao dịch của mạng lưới đó.
- . An toàn: công nghệ mã hoá cryptography được áp dụng cho dữ liệu của người dùng nhằm bảo vệ chúng khỏi sự đe dọa của hacker.
- . Tốc độ: hợp đồng thông minh được thực thi hoàn toàn tự động nhờ vào hệ thống máy tính, tiết kiệm rất nhiều thời gian cho những công việc không cần thiết.
- . Tiết kiệm: xoá bỏ các khâu trung gian, giảm thiểu chi phí dịch vụ đến mức tối đa.
- . Chính xác: các hợp đồng tự động không chỉ nhanh và rẻ hơn mà còn tránh được các lỗi thường thấy khi viết giấy tờ.

3. Sự cố DAO

The Decentralized Autonomous Organization (tổ chức tự chủ phân cấp), hay còn gọi là DAO, là viên ngọc quý của hợp đồng thông minh và hệ thống máy ảo của Ethereum. DAO được ra mắt vào ngày 30 tháng 4 năm 2016 và trong vòng 28 ngày, nó đã huy động được số lượng ETH (cryptocurrency của hệ thống Ethereum) trị giá hơn 150 triệu USD. Ngày 17 tháng 6 năm 2016, một tin tặc vô danh đã khai thác một lỗ hổng trong cách mà các nhà đầu tư rời khỏi DAO: nếu các nhà đầu tư muốn rời khỏi DAO, họ sẽ được phép lấy tất cả ETH mà họ đã đầu tư, sau khi trả lại DAO tokens mà họ đã nhận được khi đầu tư. Vấn đề là hợp đồng gồm có 02 bước, như đã nêu ở trên: 1. Lấy DAO token từ người dùng và trả lại ETH từ DAO cho người dùng. 2. Lưu lại giao dịch đó trong blockchain và cập nhật số DAO token. Hacker đã thực hiện một cuộc tấn công ngoạn mục vào hệ thống bằng cách thêm một bước giữa bước 1 và bước 2 ở trên, nơi trước khi giao dịch được đăng ký và lưu trữ lại, DAO sẽ trả cho người dùng nhiều ETH hơn so với số token mà họ đầu tư. Cuộc tấn công này đã gây thiệt hại hơn 50 triệu USD và khiến giá trị của 1 ETH giảm từ \$20,17 xuống còn \$11,52 chỉ trong vòng 48 giờ. Sau cuộc tấn công DAO, cộng đồng Ethereum đồng tình với việc khóa số tiền mà hacker chiếm được, và trả lại mọi thứ cho các nhà đầu tư bằng cách “đảo ngược” lại Blockchain vào thời điểm mà cuộc tấn công chưa xảy ra. Nhiều người dùng Ethereum không đồng ý với điều này, họ cho rằng nó

đã đi ngược lại triết lý cốt lõi của cryptocurrency: blockchain là không thể thay đổi và không nên bị ảnh hưởng bởi người sử dụng. Việc đảo ngược blockchain đã làm dấy lên cuộc tranh cãi dữ dội của người dùng, và đánh dấu sự chia rẽ trong hệ thống blockchain của Ethereum thành Ethereum Classic (nhiều người trong số họ vẫn trung thành với chuỗi blockchain gốc – Ethereum Classic) và Ethereum.

4. Tương lai của hợp đồng thông minh

Nếu không có sự cố DAO, ý tưởng của hợp đồng thông minh tưởng chừng sẽ giúp tăng cường chỗ đứng của công nghệ blockchain trong cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và dường như sẽ là một viễn cảnh hoàn hảo cho tương lai của ngành luật nói riêng và những vấn đề pháp lý của các ngành nghề khác nói chung: các luật sư sẽ chuyển từ văn bản hợp đồng truyền thống sang các mẫu hợp đồng thông minh chuẩn. Tuy nhiên, vụ việc DAO bị tấn công là một minh chứng đau đớn cho khuyết điểm của hợp đồng thông minh. Ngoài ra, một hợp đồng thông minh có thể có bug trong quá trình mã hoá, điều đó có thể trở thành rào cản pháp lý cho những vấn đề quan trọng rằng liệu chính phủ có hợp pháp hoá các hợp đồng như vậy và nếu hợp pháp thì những giao dịch đó sẽ bị đánh thuế như thế nào? Đó là một trong số vô vàn bài toán hóc búa cần được giải quyết và đang được nghiên cứu dù còn rất nhiều khó khăn để một ứng dụng như hợp đồng thông minh được phát huy hết tiềm năng của mình.

PHÂN TÍCH KỸ THUẬT CỔ PHIẾU TẬP ĐOÀN HÒA PHÁT - HPG

Bài viết mang tính tham khảo và thể hiện quan điểm cá nhân của người viết. Người đọc nên cân nhắc kỹ lưỡng và chịu trách nhiệm với quyết định của mình.

Mã cổ phiếu: **HPG**
Người thực hiện: **Đỗ Quốc Dũng**
MSSV: **030632160389**
Đại học Ngân hàng TP HCM
Ngày thực hiện: **10/03/2019**

1. Tổng quan nền kinh tế và thị trường chứng khoán Việt Nam

Tình hình kinh tế thế giới hiện chứng kiến rất nhiều bất ổn mà nguyên nhân chính đến từ cuộc chiến tranh thương mại giữa hai siêu cường kinh tế đó là Mỹ và Trung Quốc. Không thể ngờ, chiến tranh thương mại hiện đang là từ nóng số một mà các nhà đầu tư và giới đầu cơ quan tâm. Hiện tại, dù tình hình trade war đã bớt căng thẳng khi cả hai đều đã đánh tiếng nhượng bộ trên truyền thông, vẫn còn đó những rủi ro tiềm tàng. Cả thế giới hiện tại đều chờ mong kết quả của cuộc gặp thượng đỉnh Trump – Tập. Nếu hai bên đình chiến, đây sẽ là một liều thuốc kích thích mạnh cho thị trường chứng khoán. Ngược lại nếu đàm phán thất bại, thị trường chứng khoán khả năng sẽ hứng chịu một đợt sụt giảm chỉ số khá mạnh khi triển vọng tương lai ảm đạm. Bên cạnh câu chuyện trade war, đàm phán Mỹ - Triều Tiên về việc phi hạt nhân hóa, dù tạm thời thất bại, nhưng đây là một chất xúc tác mạnh và đáng để kì vọng khi nền kinh tế toàn cầu hiện đang phát triển với một triển vọng không quá sáng sủa. Trở lại thị trường chứng khoán Việt Nam, tuy chứng kiến đợt price-in khá mạnh quanh thời điểm Tết dương lịch, thị trường vừa qua đã khởi sắc hơn rất nhiều nhờ vào lượng lớn vốn ngoại đổ vào. Đợt tăng điểm đến từ hai lí do: • Chúng ta đang được

theo dõi để trở thành thị trường mới nổi loại 2. Đây sẽ là điểm sáng xuyên suốt cho năm 2019 và có thể cả năm 2020 khi MSCI cũng đang xem xét về việc đưa chúng ta vào watchlist. • Dưới tình trạng nền kinh tế toàn cầu bất ổn, nền kinh tế Việt Nam được đánh giá là ổn định với suất sinh lời cao. Tuy vậy sau đợt mua ròng này, khả năng sự hưng phấn sẽ giảm bớt, đà tăng sẽ chậm lại để chờ đợi những câu chuyện hấp dẫn hơn.

2. Khái quát về ngành thép và Công ty Cổ phần Tập đoàn Hòa Phát

Tổng quát, ngành thép hiện đang gặp khá nhiều khó khăn khi mà giá thép liên tục sụt giảm, hiện chỉ còn 3800 nhân dân tệ/tấn, từ đỉnh 4780 nhân dân tệ/tấn vào tháng 9/2018. Bên cạnh đó giá quặng sắt 62% lại tăng mạnh từ 65USD/tấn vào tháng 12/2018 lên 85USD/tấn. Cả 2 nhân tố trên đều có khả năng khiến cho biên lợi nhuận của ngành thép sụt giảm, trong bối cảnh mà nguồn cung thép cả thế giới đang dư thừa. Tuy vậy, HPG có lý do để tự tin khi mà hiện công ty đang làm rất tốt việc quản trị rủi ro. Báo cáo tài chính Quý 4 cho thấy lượng nguyên liệu vật liệu dự trữ của Công ty là rất lớn. Công ty có thể tận dụng lợi thế này để giảm thiểu chi phí đến khi nguồn cung quặng sắt từ Brazil ổn định trở lại

5. Hàng tồn kho

	31/12/2018		01/01/2018	
	Giá trị VND	Dự phòng VND	Giá trị VND	Dự phòng VND
Hàng mua đang đi trên đường	1.449.727.943.035	-	1.067.045.868.296	(44.640.078.437)
Nguyên liệu, vật liệu	5.418.725.661.404	(20.733.723.761)	4.408.032.815.564	(48.971.892.001)
Công cụ, dụng cụ	667.024.889.210	(5.238.692.265)	1.268.892.892.753	(5.357.710.640)
Chi phí sản xuất kinh doanh dở dang	2.451.806.459.925	(11.097.564.473)	1.676.502.031.812	-
Thành phẩm	3.341.366.265.430	(24.439.053.883)	2.962.405.916.489	(45.169.264.501)
Hàng hóa	526.343.708.509	(11.688.086.444)	505.013.254.419	(171.959.009)
Hàng gửi bán	333.360.245.842	-	5.291.406.930	-
Cộng	14.188.355.173.355	(73.197.120.826)	11.893.184.186.263	(144.310.904.588)

Nguồn: Báo cáo tài chính Quý 4 của HPG

Lãi suất cũng là một nhân tố cần được lưu ý. Hiện tại lãi suất cho vay đang rục rịch tăng để kiềm hãm sự mất giá của VND so với USD. Điều này tạo thêm gánh nặng tài chính cho HPG vì công ty hiện đang huy động một lượng lớn vốn vay để tài trợ cho dự án khu liên hợp Dung Quất.

3. Phân tích kỹ thuật

Tổng quát, hiện HPG vẫn còn trong kênh downtrend trung hạn từ tháng 4/2018. Khả năng cao HPG vẫn sẽ hoạt động trong khung giá này trong thời gian 3 – 6 tháng tới trước khi có diễn biến mới. Vừa qua, HPG đã có đợt bứt phá mạnh mẽ từ ngày 1/2/2019 khi dòng tiền lớn của khối ngoại đổ rất nhiều vào mã cổ phiếu này. Sau khi quan sát biểu đồ kỹ thuật, người viết nhận định HPG sẽ đi vào một nhịp chỉnh trong tuần sau với những luận điểm sau: Sau 10 phiên mua ròng với khối lượng bùng nổ, trung bình 8 triệu cổ phiếu/phiên, lượng cầu đã giảm chỉ còn 5 triệu cổ/phiên và khả năng tiếp tục giảm. Đồ thị cho thấy cây nến Shooting Star vào ngày 5/3 và nến marubozu đỏ vào phiên ngày 7/3, cả 2 cây nến này đều báo hiệu sẽ có khả năng cao giá cổ phiếu giảm. Đường trung bình động MACD cho thấy động lực tăng yếu. Với việc MACD cắt xuống EMA của MACD, khả năng giá cổ phiếu giảm là cao. RSI chạm quá bán lần thứ 2 nhưng thấp hơn

lần đầu, dẫn đến phân kỳ âm, ngay sau đó là phiên xuất hiện cây nến Shooting Star. RSI chạm quá bán lần thứ 2 nhưng thấp hơn lần đầu, dẫn đến phân kỳ âm, ngay sau đó là phiên xuất hiện cây nến Shooting Star. Giá đang rất lưỡng lự quanh vùng MA100. Cùng với đó, lực cản của MA200 là quá lớn. Hiện tại, các yếu tố vĩ mô lẫn nội tại doanh nghiệp chưa thực sự hấp dẫn để có thể thu hút dòng tiền đủ lớn vượt hai kháng cự rất mạnh này. Dải trên của Bollinger Band đã chùng xuống và co hẹp lại. Khả năng HPG cần thêm những phiên tích lũy/chỉnh để có thêm động lực tăng. Sau khi phân tích, người viết nghiên về nhận định HPG sẽ có những phiên điều chỉnh. Nhà đầu tư có thể xem xét mở vị thế mua khi HPG giảm xuống vùng giá 32,000, nơi có lực đỡ mạnh là hai ngưỡng hỗ trợ MA20 và MA50. Bên cạnh đó, HPG còn có một vùng cầu rất mạnh ở vùng giá 29 – 30. Trừ khi có những tin tức cực kỳ xấu về nội bộ doanh nghiệp, thì đây chính là một cứ điểm giải ngân an toàn cho những nhà đầu tư có khẩu vị rủi ro thấp hơn

Về điểm chốt lời, người viết nhận định rằng HPG sẽ chứng kiến giai đoạn sideways trong vùng giá 30 – 36 khi mà câu chuyện về HPG chưa thực sự hấp dẫn ở thời điểm hiện tại. Khi mà EPS = 4 và P/E = 8.4, cái giá ~ 33 là khá “fair” trong bối cảnh HPG vẫn đang vật lộn với những chi phí phát sinh của dự án Dung Quất cũng như tình hình kinh tế bất

ổn. Nhà đầu tư mở mua nên chuẩn bị tâm lý nắm giữ dài hạn vì để có thể vươn lên những vùng giá cao hơn, HPG cần những chất xúc tác mạnh hơn. Mặc dù không hấp dẫn ở thời điểm hiện tại, tiềm năng đầu tư và nắm giữ lâu dài của HPG là không thể bàn cãi khi khu liên hợp Dung Quất – Hòa Phát được đưa vào hoạt động ổn định

---

PHÂN TÍCH KỸ THUẬT CỔ PHIẾU NGÂN HÀNG BIDV - BID

Mã cổ phiếu: **BID**

Người thực hiện: **Lê Đức Thiện**

MSSV: **K174010052**

Đại học Kinh Tế - Luật ĐHQG HCM

Ngày thực hiện: **10/03/2019**

1. Tình hình vĩ mô

1.1. Tình hình thế giới

Trong báo cáo mới nhất, Morgan Stanley dự báo chỉ số MSCI Thị trường mới nổi sẽ tăng mạnh 8% trong năm nay nhờ các biện pháp kích thích kinh tế của chính phủ Trung Quốc cũng như tâm lý lạc quan vào thị trường chứng khoán nước này. (Cổ phiếu của các công ty Trung Quốc chiếm 32,12% chỉ số MSCI Thị trường mới nổi) Khả năng Mỹ và Trung Quốc đạt được thỏa thuận thương mại cũng giúp cải thiện triển vọng của thị trường chứng khoán mới nổi, Morgan Stanley nhận định. (NDN) Phố Wall ngày 15/3 tăng điểm, nhờ lực kéo từ các công ty công nghệ, trong bối cảnh thông tin về tiến triển trong đàm phán thương mại Mỹ - Trung giúp cải thiện tâm lý nhà đầu tư, S&P 500 có tuần diễn biến tốt nhất kể từ tháng 11/2018. Dow Jones tăng 138,93 điểm, tương đương 0,54%, lên 25.848,87 điểm. S&P 500 tăng 14 điểm, tương đương 0,5%, lên 2.822,48 điểm. Nasdaq tăng 57,62 điểm,

tương đương 0,76%, lên 7.688 điểm. Chốt tuần, S&P 500 tăng 2,9%, tuần tăng mạnh nhất kể từ tháng 11/2018, Nasdaq tăng 3,8%, tốt nhất kể từ đầu năm, còn Dow Jones tăng 1,6%. Hãng thông tấn quốc gia Trung Quốc Xinhua ngày 15/3 đưa tin Washington và Bắc Kinh đang có tiến triển đáng kể trong đàm phán thương mại, giúp trấn an nhà đầu tư sau thông tin cuộc gặp thượng đỉnh giữa lãnh đạo hai nước sẽ không diễn ra trong tháng 3. Cổ phiếu các công ty sản xuất chip, có phần lớn doanh thu từ Trung Quốc, tăng. S&P 500 công nghệ tăng 1,2%.

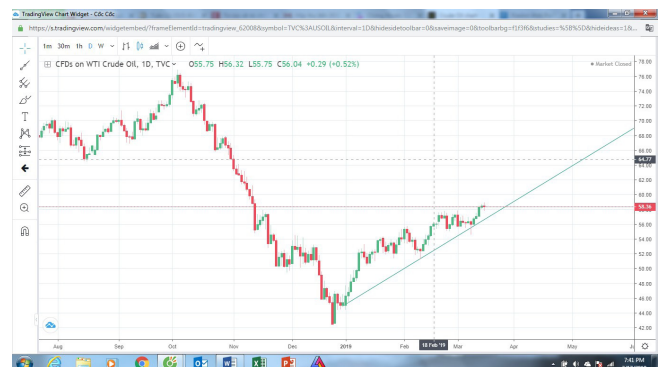
1.2. Tình hình trong nước:

Từ đầu tháng 3 đến nay, không ít cổ phiếu thị giá thấp (penny) đã ghi nhận những phiên tăng kịch trần. Có cổ phiếu tăng hàng chục %, thậm chí hơn 100%. Cùng với đó, thanh khoản cổ phiếu cũng được cải thiện từ vài lần lên đến hàng chục lần so với trước đó. Penny “dậy sóng” nhưng nên cẩn trọng. Theo ông Trương Hiền Phương, Giám đốc công ty chứng khoán KIS Việt Nam, việc một số cổ phiếu penny tăng nóng gần đây xuất phát từ nhiều nguyên nhân. Dù mang lại mức sinh lời rất lớn, ông Phương cho rằng nhóm cổ phiếu penny cũng thường có rủi ro nhất, bởi đây là các doanh nghiệp thường có kết quả không được tốt cũng như chiến lược phát triển chưa vững vàng. Tóm lại, đầu tư nhóm penny sẽ phải chấp nhận rủi ro cao hơn rất nhiều. NDH) Khối ngoại bán ròng trên cả ba sàn giao dịch HoSE, HNX và UPCoM. Trong tuần 11-15/3, VN-Index chính thức vượt qua mốc 1.000 điểm sau 3 lần thất bại trước đó. Tuy nhiên, sau khi VN-Index vượt qua được ngưỡng cản này, thị trường vấp phải áp lực rung lắc mạnh. Kết thúc phiên giao dịch cuối tuần, VN-Index đứng ở mức 1.004,12 điểm, tương ứng tăng 1,92% so với tuần trước đó. HNX-Index tăng 2,05% lên 110,44 điểm. Khối ngoại trên thị trường giao dịch có

phần theo chiều hướng xấu và phần nào ảnh hưởng không tốt đến thị trường chung. Tính trên toàn thị trường, khối ngoại thực hiện mua vào 109,7 triệu cổ phiếu, trị giá 4.518,6 tỷ đồng, trong khi mua vào 110,3 triệu cổ phiếu, trị giá 4.646 tỷ đồng. Tổng khối lượng bán ròng đạt 565.793 cổ phiếu, tương ứng giá trị bán ròng đạt 127,4 tỷ đồng. Trong khi đó CCQ ETF nội E1VFN30 vẫn được khối ngoại mua ròng mạnh với giá trị đạt hơn 169 tỷ đồng. Như vậy, CCQ này đã được khối ngoại mua ròng trong 10 tuần liên tiếp, với tổng giá trị đạt 1.119 tỷ đồng.

1.3. Giá dầu

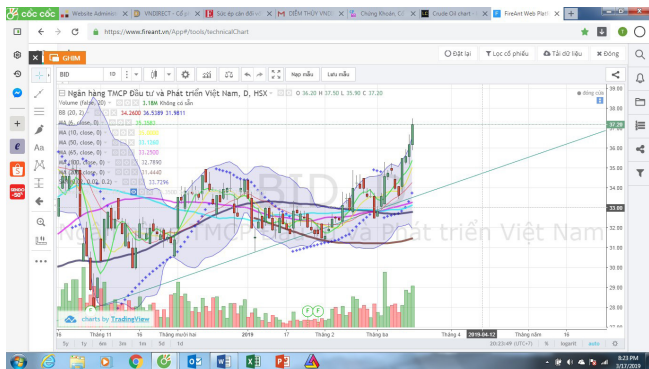
Trong tuần qua giá dầu WTI CRUDE OIL đã tăng từ 55,96 USD/thùng lên 58,36 USD/Thùng tăng 2.4USD (4,29%), Theo xu hướng dự kiến giá dầu sẽ tiếp tục tăng một cách từ từ và có thể sideway xung quanh vùng giá 60 USD/thùng

2. Tình hình vi mô ngành ngân hàng

Ngành ngân hàng là huyết mạch của nền kinh tế, đóng vai trò quan trọng thúc đẩy xã hội phát triển và là công cụ điều tiết vĩ mô của chính phủ. Nhóm ngân hàng quốc doanh gồm Big4 là Agribank, BIDV, VCB, Viettinbank có quy mô chiếm hơn 50% tổng tài sản khối ngân hàng ở Việt Nam. Thu nhập của ngân hàng phụ thuộc rất lớn vào hoạt động tín dụng hơn 70% thu nhập là từ lãi thuần. Tăng trưởng tín dụng cao là động lực chính LN ngân hàng tăng trưởng Tỷ lệ nợ xấu được cải thiện mạnh từ năm 2015 Cho vay tiêu dùng là một kênh hấp dẫn cho ngân hàng, nhất là những ngân hàng có mạng lưới bán lẻ rộng (BIDV, VCB) Ngành ngân hàng đang trong thời kỳ tái cơ cấu rất mạnh mẽ để lên chuẩn Basel 2 Thị trường chứng khoán Việt Nam khá ổn định nên nhu cầu vay ngân hàng vẫn còn tiềm năng

Còn về ICHIMOKU:

Giá cổ phiếu đang nằm ở vùng trên mây (khả quan) nhưng khá xa mây dự đoán trong thời gian tới BID sẽ có xu hướng giảm lực tăng hoặc đi chậm từ từ lên vùng 41.2 Khối lượng giao dịch của BID khá tốt trong thời gian qua trung bình khoảng 3 triệu cp/phiên

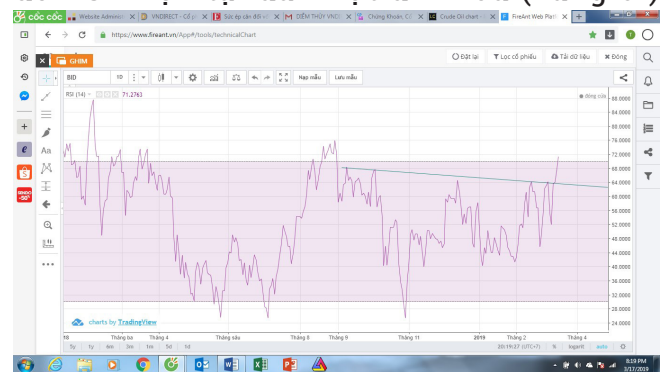
3. Cổ phiếu khuyến nghị

Mã cổ phiếu khuyến nghị là BIDV

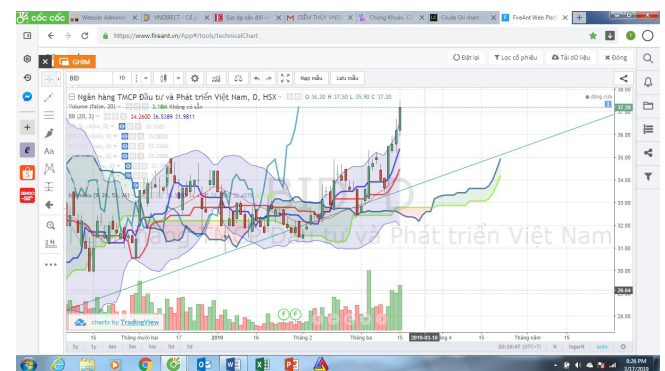
Đây là một trong bốn ngân hàng lớn nhất của Việt Nam

Nhìn vào đồ thị ngày ta có thể thấy MACD đang bắt đầu ở phân kỳ dương và có xu hướng sẽ đi lên trong thời gian tới cùng với thị trường chứng khoán

Về RSI thì đang nằm trong vùng 66 đây là vùng trung tính nhưng RSI đang có xu hướng đi lên vùng quá mua (vùng 70) do RSI hiện tại đã vượt đỉnh cũ (vùng 61)

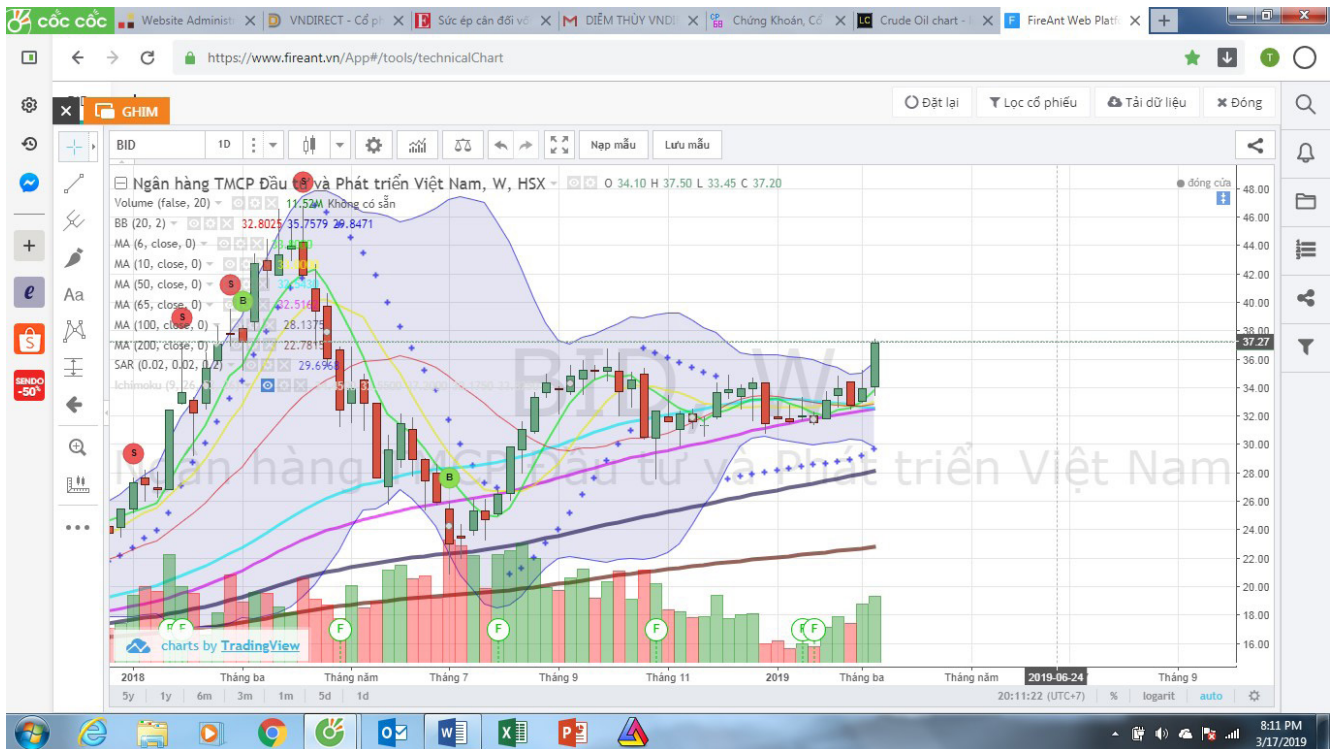

BIDV đang có 4 cây nến tăng liên tiếp lực tăng này cho thấy khá mạnh, đường MA 50 đang đi lên cắt đường MA 65 để xác nhận xu hướng tăng trong dài hạn

Nhìn vào đồ thị tuần bên dưới, tôi đang dùng các đường MA, Bolinger band, Sar và volume thì có thể thấy :

Các đường MA đang hội tụ lại với nhau, band đang được mở ra, SAR đang nằm bên dưới và có xu hướng đi lên trên với kết phiên ngày thứ 6 là một cây nến tăng mạnh cùng khối lượng break hơn ngày hôm trước cho thấy bắt đầu một xu hướng tăng của BIDV trong thời gian tới

Lực cản tiếp theo khi dùng FIBONACCI thì thấy nằm quanh vùng giá 41.2 nên ta có thể chốt lời một phần khoảng 70% ở quanh khu vực giá này.

THUẬT NGỮ TIẾNG ANH BỔ TRỢ CÁC MÔN CHUYÊN NGÀNH KINH TẾ

1. Kinh tế vi mô (Phần 1)

- Microeconomics : Kinh tế vi mô
- Opportunity cost : Chi phí cơ hội, tức là cái giá phải trả cho một quyết định trong số nhiều lựa chọn
- Firm : Hãng, doanh nghiệp
- Production Possibility Frontier (PPF) : Đường giới hạn khả năng sản xuất - Một đồ thị liên hệ số lượng các sản phẩm khác nhau có thể được sản xuất trong một xã hội toàn dụng
- Normative Economics : Kinh tế học chuẩn tắc đưa ra các chỉ dẫn hoặc các khuyến nghị dựa trên những đánh giá theo tiêu chuẩn của cá nhân.
- Positive Economics : Kinh tế học thực chứng giải thích sự hoạt động của nền kinh tế một cách khách quan hoặc một cách khoa học.
- Marginal Analysis : Phân tích cận biên là quá trình tính toán ước lượng các lợi ích tăng thêm hay không khi công ty hoặc doanh nghiệp đầu tư thêm một khoản giá trị (tiền) hay một đơn vị đầu vào trong quá trình sản xuất ra sản phẩm.
- Equilibrium Price : Giá tại đó thị trường ở trạng thái cân bằng – giá cân bằng
- Substitutes : Hàng hóa thay thế là hàng hóa có thể thay thế các loại hàng hóa khác tương đương về công dụng (hoặc tiêu thụ) khi có các điều kiện thay đổi
- Complements : Hàng hóa bổ sung là những hàng hóa có xu hướng được mua cùng với hàng hóa khác vì nó bổ sung cho hàng hóa này,
- Inferior Goods : Hàng hóa thứ cấp là một thuật ngữ kinh tế học chỉ những loại hàng hóa có cầu giảm khi thu nhập người tiêu dùng tăng, hoặc cầu tăng khi thu nhập giảm trong khi các yếu tố khác không đổi
- Luxury Goods : Hàng hóa xa xỉ là những sản phẩm có hệ số co giãn thu nhập của nhu cầu lớn hơn 1. Xa xỉ phẩm hay hàng hóa cao cấp (luxury product) là những sản phẩm có hệ số co giãn thu nhập của nhu cầu lớn hơn 1. Điều này hàm ý thu nhập tăng, tỷ trọng thu nhập để mua sản phẩm đó cũng tăng.
- Unitary Elastic Demand : Cầu co giãn đơn vị, lượng cầu sẽ giảm 1% khi giá hàng hoá tăng 1%
- Perfectly Elastic Demand : Cầu co giãn hoàn toàn khi giá thay đổi
- Perfectly Inelastic Demand : Cầu hoàn toàn không co giãn khi giá thay đổi
- Cross Elastic of Demand : Co giãn chéo của cầu là thước đo ảnh hưởng của sự thay đổi trong giá cả của một hàng hóa đến cầu về một hàng hóa khác
- Price Elastic of Demand : Co giãn của cầu theo giá chỉ độ phản ứng của lượng cầu của một loại hàng hóa đối với giá của chính nó
- Income Elastic of Demand : Co giãn của cầu theo thu nhập Đo lường mức độ phản ứng của lượng cầu về một hàng hoá đối với một mức thay đổi về mức thu nhập của những người có yêu cầu về hàng hoá này.
- Total Revenue : Tổng doanh thu bằng giá của sản phẩm nhân với số đơn vị bán được

2. Kinh tế vĩ mô (Phần 1)

- Macroeconomics : Kinh tế vĩ mô
- Income Gap : Chênh lệch thu nhập
- Inflation : Lạm phát là sự tăng mức giá chung một cách liên tục của hàng hóa và dịch vụ theo thời gian[1] và sự mất giá trị của một loại tiền tệ nào đó
- Deflation : Giảm phát là tình trạng mức giá chung của nền kinh tế giảm xuống liên tục
- Customer Price Index (CPI) : Chỉ số giá tiêu dùng là chỉ số tính theo phần trăm để phản ánh mức thay đổi tương đối của giá hàng tiêu dùng theo thời gian
- Customer Debt : Nợ tiêu dùng là hình thức vay tín chấp hoặc vay thế chấp dùng cho mục đích tiêu dùng cho cá nhân và gia đình
- Purchasing Power : Sức mua (của đồng tiền) là số lượng hàng hóa/dịch vụ có thể mua được bằng một đơn vị tiền tệ
- Disposable Income/ Take-home Income : Thu nhập sau thuế là thu nhập mà cá nhân có thể sử dụng sau khi thanh toán các khoản thuế theo quy định của pháp luật.
- Business Cycle : Chu kỳ kinh doanh là thuật ngữ dùng để chỉ sự biến động định kỳ của hoạt động kinh tế. Chu kỳ bao gồm năm giai đoạn: suy thoái, chạm đáy, hồi phục, mở rộng hoặc tăng trưởng, và đạt đỉnh điểm
- Trade Balance/ Balance of Trade : Cán cân thương mại là một mục trong tài khoản vãng lai của cán cân thanh toán quốc tế
- Trade Deficit/ Trade Surplus : Thâm hụt/ Thặng dư thương mại là sự thâm hụt/ thặng dư trong cán cân thương mại xuất hiện khi giá trị xuất khẩu hữu hình (tức xuất khẩu hàng hóa) của một nước thấp hơn/cao hơn giá trị nhập khẩu hữu hình của nó.
- Gross Domestic Product (GDP) : Tổng sản phẩm quốc nội à giá trị thị trường của tất cả hàng hóa và dịch vụ cuối cùng được sản xuất ra trong phạm vi một lãnh thổ nhất định (thường là quốc gia) trong một thời kỳ nhất định (thường là một năm)
- Economic Depression : Khủng hoảng kinh tế là sự suy giảm các hoạt động kinh tế kéo dài và trầm trọng hơn cả suy thoái trong chu kỳ kinh tế

3. Luật doanh nghiệp

- Law on Enterprises : Luật doanh nghiệp
- Charter Capital : Vốn điều lệ là số vốn do các thành viên, cổ đông góp hoặc cam kết góp trong một thời hạn nhất định và được ghi vào Điều lệ công ty để công bố cho các cổ đông.
- Legal Capital/ Authorized Capital : Vốn pháp định là mức vốn tối thiểu phải có để có thể thành lập một doanh nghiệp
- Limited Liability Company : Công ty trách nhiệm hữu hạn là loại hình doanh nghiệp có tư cách pháp nhân, được thành lập và tồn tại độc lập đối với những chủ thể sở hữu nó
- Joint Stock Company : Công ty cổ phần là một công ty, một nhóm người hoặc một tổ chức được ủy quyền hoạt động như một thực thể duy nhất (hợp pháp là một người) và được công nhận bởi pháp luật
- Co- operative : Hợp tác xã là một tổ chức kinh doanh thuộc sở hữu và được điều hành bởi một nhóm các cá nhân vì lợi ích chung của họ
- Stock/ Share : Cổ phần là phần vốn nhỏ nhất của công ty cổ phần
- Dividend : Cổ tức là một phần lợi nhuận sau thuế được chia cho các cổ đông của một công ty cổ phần
- Coupon/ Share Certificate : Cổ phiếu là giấy chứng nhận số tiền nhà đầu tư đóng góp vào công ty phát hành
- Bond : Trái phiếu là một chứng nhận nghĩa vụ nợ của người phát hành phải trả cho người sở hữu trái phiếu đối với một khoản tiền cụ thể, trong một thời gian xác định và với một lợi tức quy định
- Board of Director : Hội đồng quản trị là cơ quan quản lý công ty, nhân danh công ty để đưa ra các quyết định thực hiện các quyền và nghĩa vụ của công ty và các quyền và nghĩa vụ này không thuộc thẩm quyền của Đại hội đồng cổ đông
- To reconsider : Giám đốc thẩm là việc “xét lại” những bản án hoặc quyết định của Tòa án tuy đã có hiệu lực pháp luật (đã xét xử xong, đang ở giai đoạn thi hành án), nhưng bị “người có thẩm quyền kháng nghị theo thủ tục giám đốc thẩm (xem phần sau) kháng nghị (thông qua một văn bản có tên là “Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm”), vì phát hiện có sự vi phạm pháp luật nghiêm trọng trong việc giải quyết vụ án
- Contract : Hợp đồng là một cam kết giữa hai hay nhiều bên để làm hoặc không làm một việc nào đó trong khuôn khổ pháp luật
- Commercial Arbitration : Trọng tài thương mại là phương thức giải quyết tranh chấp (Tranh chấp ở đây là các tranh chấp kinh doanh, thương mại thuộc thẩm quyền giải quyết bằng trọng tài theo quy định tại Điều 2 Luật Trọng tài thương mại 2010) do các bên thỏa thuận, có thể được sử dụng thay thế cho phương thức giải quyết tranh chấp truyền thống bằng Tòa án.

THƯ NGỎ VIẾT BÀI CHUYÊN SAN SỐ 19

Thân chào các bạn sinh viên,

Vừa qua chuyên san đã nhận được rất nhiều bài viết từ các bạn cộng tác viên trong số báo 18. Một lần nữa, Chuyên san xin gửi lời cảm ơn chân thành nhất đến các bạn sinh viên đã luôn yêu quý và ủng hộ cho các số báo nói riêng và các hoạt động của Chuyên san nói chung.

Sắp đến, Chuyên san Kinh tế Tài chính - Ngân hàng dự kiến phát hành chủ đề: “Nâng hạng thị trường chứng khoán Việt Nam” .

Chuyên san rất mong tiếp tục nhận được sự cộng tác của các bạn sinh viên. Những bài viết được chọn lọc và đăng tải sẽ nhận được nhuận bút theo quy định.

YÊU CẦU

Về nội dung, các bạn có thể lựa chọn một trong số những chủ đề dưới đây:

1. Tổng quan về thị trường chứng khoán tại Việt Nam
2. Các tiêu chí để nâng hạng thị trường từ thị trường cận biên lên thị trường mới nổi
3. Phân tích vị thế của Việt Nam với các chuẩn mực quốc tế: Nỗ lực đưa thị trường chứng khoán tiệm cận chuẩn mực quốc tế
4. Rủi ro của chứng khoán phái sinh tại Việt Nam

Và các vấn đề liên quan khác

Về hình thức: Trình bày theo bố cục một bài Nghiên cứu khoa học.

Toàn bộ nội dung không quá 4000 từ, Font Times New Roman, Size 12, line 1.15.

Đồ thị, biểu đồ trình bày dưới dạng gốc, hình ảnh

Hạn chót nhận bài: 15/09/2019

Thông tin liên hệ hoặc gửi bài: chuyensantcnh@uel.edu.vn

Tóm lược diễn biến chiến tranh thương mại

2018

1

Mỹ Áp thuế pin mặt trời, một số máy giặt nhập khẩu

2

Mỹ Áp thuế 25% thép, 0% nhôm nhập khẩu

3

Mỹ Công bố danh sách 50 tỷ USD hàng hóa Trung Quốc có thể chịu thuế 25%
Kết luận ZTE vi phạm lệnh phạt cấm công ty Mỹ làm ăn với ZTE 7 năm
Trung Quốc Áp thuế 12-25% với 128 sản phẩm Mỹ, đáp trả thuế với nhôm thép
Áp thuế chống phá giá 178,6% với lúa miến Mỹ

4

Mỹ Cam kết giúp ZTE
Trung Quốc Thông báo dừng áp thuế lúa miến
Nhất trí mua thêm hàng hóa Mỹ

5

Mỹ Đàm phán thương mại cho ZTE hoạt động trở lại
Trung Quốc Hoàn tất danh sách hàng hóa sẽ áp thuế

6

Mỹ Áp thuế 25% với 34 tỷ USD hàng hóa Trung Quốc
Trung Quốc Công bố danh sách 200 tỷ USD hàng hóa Trung Quốc có thể chịu thuế 10%
Áp thuế 25% với 34 tỷ USD hàng hóa Mỹ

7

Mỹ Áp thuế 25% với 16 tỷ USD hàng hóa Trung Quốc
Trung Quốc Công bố danh sách 60 tỷ USD hàng hóa Mỹ chịu thuế 5-25%
Công bố danh sách 16 tỷ USD hàng hóa Mỹ chịu thuế 25%
Áp thuế 25% với 16 tỷ USD hàng hóa Mỹ

8

Mỹ Áp thuế 10% với 200 tỷ USD hàng hóa Trung Quốc, điều chỉnh lên 25% vào 2019
Trung Quốc Áp thuế 5-10% với 60 tỷ USD hàng hóa Mỹ

9

Giới chức Mỹ - Trung nối lại liên lạc, chuẩn bị cho cuộc gặp Trump - Tập

10

Mỹ Hoàn kế hoạch tăng thuế với 200 tỷ USD hàng hóa Trung Quốc vào ngày 1/1/2019
Trung Quốc Giảm thuế với xe hơi và mua thêm đậu tương Mỹ

2019

6 tháng đầu năm 2019 nền kinh tế Trung Quốc có xu hướng đi xuống

